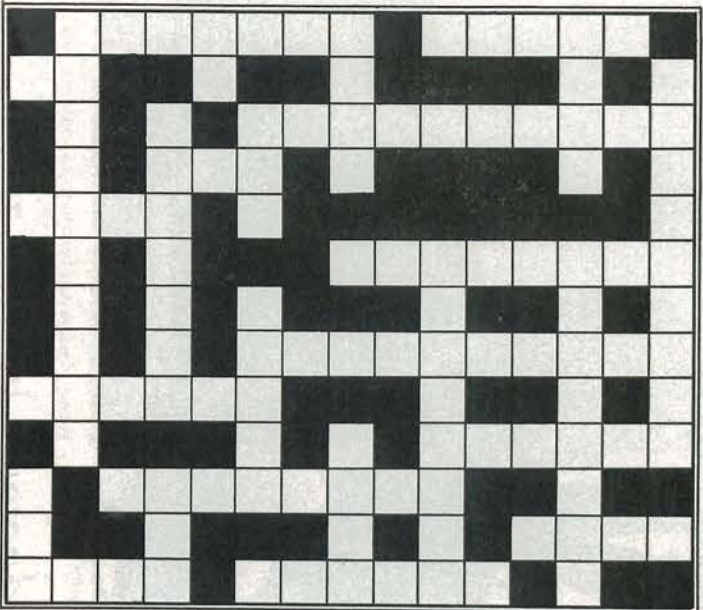

PUZZEL Nr 107

Probeer onderstaande woorden zo in het schema te plaatsen, dat het een sluitend geheel wordt:

Aalbes, agave, akolei, amandel, aren, boldierik, bren, elk, es, gort, gran, kapokbed, klis, knol, lis, mos, olm, populier, rames, ranonkel, roos, rups, klaver, silene, suikerriet, ui, wortelboom, zwenkgras.

Oplösungen moeten uiterlijk woensdag 11 september a.s. in het bezit zijn van mejuffrouw Hart-suker, redactie VDH-fje.

De volgende prijzen zijn beschikbaar: 1e prijs f 15,—, 2e prijs f 10,—, 3e prijs f 7,50, 4e, 5e en 6e prijs f 5,—.

VERVOLG VAN PAG. 3

totaal uitgekeerde beloning uitgereikte televizertjes

f 970,—

194 stuks

De stand in de Radiobouwooscompetitie is nu:

1. C. M. de Lannaij
2. W. L. Clements
3. A. van Tol
- 4/5. C. Brouwer
- L. de Wit

Wij zijn dus na 7 maanden gekomen op de helft van onze actie. Voor ons allen rest nu de taak voor 31 december a.s. de 400 vol te maken.

Hieronder vindt u enige ideesuggesties. Stuur uw ideeën in, win de fraaie prijzen en zie de beloningen als een welkom ex-traatje.

SUGGESTIES

1. Manieren om materiaal te besparen.
2. Materiaal zonder verlies van efficiëntie vervangen door goedkoper of gemakkelijker verkrijgbaar materiaal.
3. Materiaal meer economische afwerking en vorm, afwerking of conditie geven.
4. Vermindering van het aantal malen dat het materiaal wordt bewerkt.
5. Verkorting van de afstand over welke de materialen moeten worden vervoerd.
6. Verbetering van machines en uitrustingen.
7. Ideeën voor nieuwe gereedschappen of machines.
8. Ideeën voor verbetering van het onderhoud van machines en voor het verminderen van slijtage.
9. Vermindering van het heen en weer geloop en van de tijd voor intern transport.
10. Opheffing van een bewerking.
11. De splitsing van één bewerking in twee of meer kortere, of de combinatie van kortere bewerkingen tot één langere, of wijziging van de volgorde.
12. Ideeën voor het vereenvoudigen van de bewerking.
13. Ideeën ter voorkoming van ongevallen.
14. Mogelijkheden tot besparing van elektriciteit, verwarming, brandstof en geld.

TOE, DOE HET NOUI

Nu, wie voelt er wat spel te zijn.

Daarom doet de leiding van de Bedrijfszelfbescherming een beroep op nog meer Van der Heemers om het team te versterken. En laat vooral het kantoorpersoneel zich eens wat beter vertegenwoordigen. Door het overgaan naar een andere werkring of anderszins is het noodzakelijk dat opengevallen plaatsen weer worden bezet.

In september zal onze bedrijfsarts, dokter De Wit, een cursus EHBO geven en dokter Van der Roest een cursus Eerste Hulp in Oorlogstijd (EHIO). Na afloop van de werkdag worden deze cursussen gegeven, het-

Hartelijk dank!

Langs deze weg dank ik directrice, chefs, bazen en collega's voor de ontvangen geschenken en voor de belangstelling bij mijn 12½-jarig jubileum.

F. Schoonmaker, TV-Montage.

Hierbij bedank ik Ziekentrost, chefs, bazen en collega's voor de attenties en bijlaken van medeleven tijdens mijn ziekte toestand.

E. V. d. Zaan, Nabewerking Utrecht.

Dank aan Ziekentrost en allen die belangstelling hebben getoond tijdens mijn ziekte.

L. Dorsman, Bedrijfsbureau Teko.

Hartelijk dank aan directrice, chefs, bazen en collega's voor de prachtige attenties die ik heb mogen ontvangen ter gelegenheid van mijn 12½-jarig jubileum.

G. Meijers, Transformatorfabriecase.

Dit is de heer G. Meijer, zoals zijn collega's hem op de afdeling Draaierij Utrecht zien. Vele anderen, zowel in Utrecht als Den Haag kennen hem als de komiek van de Toneelclub Utrecht. De 5e september is er gelegenheid om hem met zijn 12½-jarig dienstverband te feliciteren, hetgeen wij nu vast doen.

het V.D.H.-tje

WEEKLIJKS VERSCHIJNEND PERSONEELSORGaan VAN VAN DER HEEM N.V. EN AANVERWANTE BEDRIJVEN - DEN HAAG, UTRECHT EN SNEEK.

Redacteur: C. SCHREVEL, Nr. 805, 6 september 1963

NIEUWE LANGSDRAAL-AUTOMAAT

Bechler fabrieken.

Een half jaar geleden werd door Van der Heem N.V. bij Bechler een langsdraalautomaat van het type B.R. 20 (20 mm startdiameter) besteld en de schrijver van dit artikel had het genoegen met de vertegenwoordiger, van het ingenieursbureau Schrevel en Gieskes, de heer Maarschal-kerweerd, een bezoek aan deze fabrieken te brengen. De machine is ingericht voor het draaien van één onzer rotorsassen voor de stofzuigers, in dit geval geheel gereed in één bewerkingscyclus.

De machine is echter geschikt voor alle andere langsdraalbewerkingen, uiteraard tot een materiaal dikte van 20 mm.

Moutier was in 1840 een boerengemeenschap met 400 inwoners. Het ligt op ongeveer 550 meter boven de zeespiegel en is omringd door laaggebergte.

In 1850 werd een hortlogefabriek gesticht en door de ontwikkeling van deze industrie ontsond de behoeve schroefjes, asjes, enz. langs automatische weg te vervaardigen. In 1904 werd de onderneming van André Bechler opgericht, een bedrijf dat dus bijna 60 jaar bestaat en gegroeid is tot een onderneming met 750 man personeel en een uitgebreid fabrieksprogramma.

Moutier telt nu plm. 7000 inwoners, is een vriendelijk en welvend dorp, enigszins buiten de toeristenstreek gelegen. Na de oorlog is er veel gebouwd in en om Moutier en ook de fabrieken zijn gemoderniseerd. Het 8 verdiepingen hoge kantoor en administratiegebouw van Bechler is indrukwekkend van vorm en inrichting.

De fabrieken zijn — op Zwitserse wijze — erg zindelijk en opvallend is de afwezigheid van stof; de lucht is zeer zuiver. Veel vakmanschap is in deze fabrieken geïnvesteerd en het grote probleem van het „verloop“ is er niet. Het „van vader op zoon“ werken bij Bechler komt veel voor

en een voorbeeld van de bekwaamheden van jonge vaklieden is, dat zo'n jongeman van een jaar of twintig, zelfstandig de hoofdassie-geleiding van een automaat pasmaakt, een zeer conscientieus karwei, waar geduld, juist inzicht en grote handvaardigheid gebiedende eisen zijn.

In de montagehal is elke vorm van lawaai een inbreuk op de goede gewoonte van stilte en concentratie. Geen hi-parade schikt uit luidspreekers, zelfs geen omroepi-Elke belangrijke functionaris is in het bezit van een ontvanginstallatie ter grootte van een pakje sigaretten, bevestigd in de borstzak. Bij oproep bereikt een zoemtoon het oor van de betrokkene en kan deze naar de naastbijzijnde telefoon lopen.

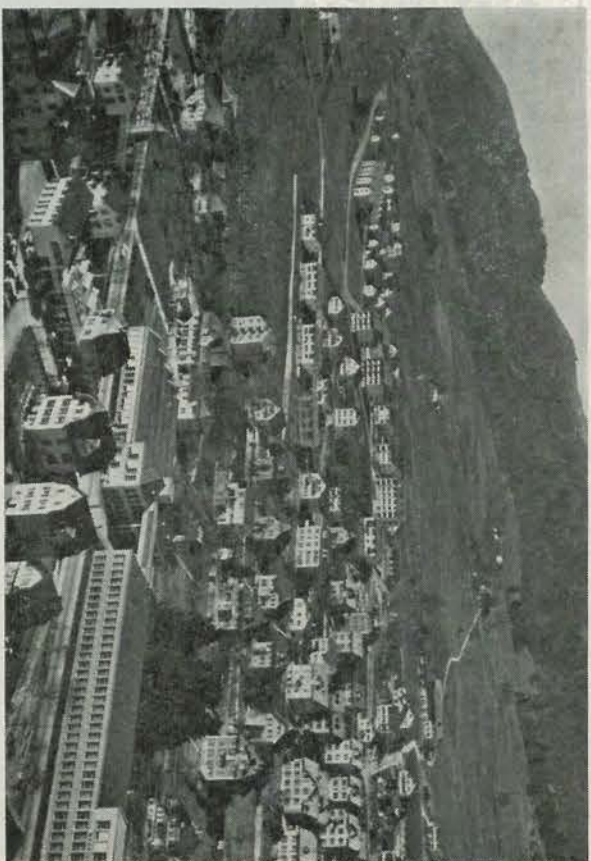
De werkdagen in de fabriek zijn van 7 tot 12 uur en van 1.30 uur tot 5.30 uur; het kantoor, werkvoorbereiding en tekenkamers beginnen om 7.30 uur. Alles is dus vroeger dan in ons over het algemeen laat in beweging komend Haagje. In de

pauze gaan velen naar huis en de overblijvers kunnen in de kantine terecht waar ook een warme maaltijd wordt geserveerd. De anderen kunnen na de lunch zich op een aantal rustbedden in horizontale stand uitrusten.

Deze streek in Zwitserland (aan Frankrijk grenzend) is sterk Frans georiënteerd, hoewel de voertaal overwegend Duits is. In de restaurants, maar vooral in kleinere kroegjes gaat het „Frans“ toe; de patron komt de klanten persoonlijk een handengroet brengen.

We keren terug tot onze Bechler langsdraalautomaat, die nu in Den Haag opgesteld staat en het bewijs moet leveren van haar kwaliteit en goede hoedamigheid. Ze heeft nu een plaats gevonden tussen haar andere zusters van een ander fabriek, een fabriek waar aan men zo veel jaren gewend is. We hopen dat ze er toe mag bijdragen dat de nauwkeurigheid van de producten hand in hand zal gaan met de snelheid waarop ze worden gemaakt.

F. C. de Gruijter.

Moutier, op de voorgrond de Bechlerfabrieken.

Per 1 september j.l. is in onze dienst getreden drs. A. Plugge als hoofd van de Verkoopafdeling Professionele Apparatuur.

De heer Plugge werd op 14 augustus 1921 in Den Haag geboren, doorliep de HBS te Deventer en studeerde vervolgens aan de Rijksuniversiteit te Groningen en Utrecht, aan welke laatste hij in 1952 het doctoraal examen in de wis- en natuurkunde aflegde.

Drs. Plugge was van 1946—1957 werkzaam bij de N.V. Philips' Gloeilampfabrieken te Eindhoven in de ontwikkelingsgroep radio en televisie en als technisch-commercieel assistent bij de röntgengroep.

Van 1957—1961 was de heer Plugge directeur van Tracer-Lab, te Amsterdam, terwijl hij sinds 1961 hoofd van de exportafdeling van R.S. Stokvis te Rotterdam is.

W E L K O M

T. WELDAM 25 JAAR IN DIENST

Op 12 september 1938 stapte Tinus Weldam als piepjong 14-jarig monteur bij de Utrechtse fabriek in. Hij heeft veel veranderingen meegemaakt en is geheel vergroeid met ons bedrijf.

Tinus is een bekende en populaire figuur in onze fabriek. Hij heeft steeds een goed humeur en bruis van werklust. Aan zeer veel apparaten heeft hij meegewerkt, waarvan vloerwrijvers en stofzuigers wel

VOORMAN W. PEL OOK IN DE BLOEMEN

Op 13 september hebben we feest, want dan gedenkt een van onze mensen, de heer W. Pel, de dag waarop hij 25 jaar geleden bij ons bedrijf Utrecht in dienst kwam.

Als jongeman van 20 jaar is hij bij ons begonnen; er zijn dus mogelijkheden aan- wezig voor nog een jubileum. Wij hopen van harte dat dat jubileum kan worden gevierd, want we zijn blij met hem.

Als monteur heeft hij met groot vakmanschap duizenden vloerwrijvers en ventilatoren het levenslicht laten zien. Als reserve was hij de man die op elk moment en op alle plaatsen klaarstond en meehielp om moeilijkheden of stagnatie te helpen oplossen. Nu is hij voorman op de ventilatorafdeling, een promotie die hij alleen aan zich zelf te danken heeft.

Zijn vrije tijd benut hij met een voor-

balclub en bedrijfscompetities, is hij nu een enthousiast supporter van Utrechts nationale elftal DOS.

Tinus, wij hopen nog zeer lang van je krachten gebruik te mogen maken; wees zinnig op je goede humeur, want dat is belangrijk voor jezelf en je omgeving.

Wij wensen je met je gezin een prettige dag toe.

H. J. van Ooijen.

De heer Meyer werd gehuldigd

Een 25-jarig jubileum buiten onze fabriek is geen alledaagse gebeurtenis. Vindt normaal de huldiging in de kantine van de Kastentafabriek plaats, voor deze keer was de TV-werkplaats van de Technische Dienst te Enschede in feesttoot gestoken.

Nadat de heer Meyer, vergezeld van zijn echtgenote en beide kinderen had plaats genomen, werden de aanwezigen verwelkomd. De aanwezigheid van de heer J. Bakker, directeur van het verkoopkantoor Stokvis Hengelo werd zeer gewaardeerd.

Hierna werd de jubilaris toegesproken door zijn directe chef, de heer H. de Bruin, die constateerde dat de positie welke de jubilaris in de afgelopen 25 jaren heeft bereikt onder andere een gevolg is van de waardering voor zijn werk. In de overtuiging dat de heer Meyer zich ook in de toekomst zal blijven inzetten voor de steeds groeiende Technische Dienst Enschede werd de toespreek besloten. Namens velen uit de Technische Dienst en de fabriek werden hem als aandanken en modern scheerapparaat en een vierkleurenballpoint aangeboden.

De heer J. Bakker feliciteerde de jubilaris namens Stokvis Hengelo.

Spreker merkte op dat een goede technische dienst zeer belangrijk is voor de verkoop van onze producten. Het deed hem veel genoegen te kunnen constateren dat door de wijze waarop de heer Meyer zijn taak vervult een goede en snelle service gewaarborgd is. Een prachtige fruitmand werd hem als geschenk hiertbij overhandigd.

Na dit min of meer officiële gedeelte volgde nog een zeer prettig samenzijn.

H. de Bruin.

delige hobby. Na werktijd vertoertelt hij namelijk een prachtige volksstun, welke dan ook rijps vruchten voortbrengt. Zijn vrouw, een ex-Van der Heemse, en zijn kinderen profiteren hiervan.

Heer Pel, wij wensen je met je gezin bij de viering van deze mijlpaal in je leven een zeer prettige dag toe.

H. J. van Ooijen.

Toneelavond

Woensdag 25 september a.s. zal de Ontspanningscommissie Den Haag het personeel een vrolijke avond aanbieden. De Haagse Toneelclub van Van der Heem zal dan het komische toneelstuk *Verdwijnen en verschijningen van mr. H. M. Planten opvoeren.*

Op de inhoud van het stuk komen wij de volgende week terug, maar noteert u de datum alvast!

DAMTOERNOOI

In de afgelopen jaren hebben enige bedrijven/instellingen bedrijfsdamtoernooien georganiseerd. Hiervan werd per bedrijf met een team van vier man meegedaan.

Het ligt in de bedoeling het komende jaar een soortgelijk toernooi te houden, en wel op het Ministerie van Sociale Zaken en Volksgezondheid, Zeestraat 73 te Den Haag.

Gaarne verneemt het bestuur van „SOZA“ of er bij Van der Heem N.V. voldoende belangstelling bestaat om met een damkwartet uit te komen.

De deelneming is kosteloos. Zowel huis- als clubdammers kunnen hiervoor inschrijven.

Aanmeldingen met opgave van speelsterkte of vermoedelijke speelsterkte worden gaarne vóór 15 september e.k. ingewacht bij:

H. E. van 't Oever, Interneem (203).

Deze foto geeft weer de drukte bij de ERRES-stand op de onlangs gehouden tentoonstelling van radio en televisie te Singapore.

Oplossing puzzel 106

- kamer — ertasder — rimpel — elkeen
- eenspan — anker — keramiek — ek-
- stier — tropee — ergeren — oase — serge
- era — anenne — neger — gerannnel
- lidmaat — nel — opera — ramemas
- spillebeen — eensklaps — psalm
- moskee — erker — kerrie — hangen
- dadel.
- leda — dreg — nahe — heir — rek
- reeks — som — las — spaik — snee
- bel — ellips — ane — mare — polenta
- nam — dilemma — regen — net
- nar — regres — sàone — ere — greep
- portret — eis — kei — mare — knap
- Sneek — klep — mltre — das
- trema — mak.

Prijswinnaars

1. (f 15.—) J. Jacobs, 3340.
2. (f 10.—) J. J. Wester, Utrecht.
3. (f 7.50) J. A. H. Hekker, 2122.
4. (f 5.—) T. Dost, 2121.
5. (f 5.—) mej. C. M. C. Scharroo.
6. (f 5.—) J. C. Warmendam, 2510.

De heer Huysman jubileert

N.V. Radiofabriek en Ingenieursbureau Van der Heem en Bloemsma

Den Haag, 29 juli 1938

Gachte heer Huysman, Maandag 1 augustus a.s. kunt u bij ons bedrijf in dienst treden. U gelieve zich bij de portier te melden.

Zo ongeveer luidde de brief die de heer Huysman op zaterdagmorgen 30 juli 1938 ontving. Daar hij zich inderdaad op die bewuste maandag present meldde en bij ons bleef werken, was de heer Huysman op 1 augustus j.l. 25 jaar bij onze N.V. Door de vakantie is de viering enkele weken uitgesteld.

Zijn eerste werkdomein was een huiskamer in de Storterbekersstraat, waar de Enkel-fabriecage was gevestigd. Hier werd hoofdzakelijk gewerkt aan versterkers voor radio-distributie. De samenstelling van rekken hiervoor gebeurde toen in de aanliggende keuken.

Al vrij spoedig werd de heer Huysman belast met het toezicht en de controle bij de fabriecage en de plaatsing van complete installaties op radiodistributiegebied.

In juli 1939 vond de verhuizing naar de nieuwe fabriek aan de Maanweg plaats. In deze nieuwe accommodatie werd de heer Huysman na enkele maanden benoemd tot chef van de Enkel-fabriecage.

In 1941 werd hij vervolgens benoemd tot chef van de Proef-fabriecage-afdeling, waar men toentertijd prototypes bouwde van radio's, huishoudelijke apparaten en versterkers en later ook van de Solax en TV-apparatuur. Tevens hoorde hier nog bij de fabriecage van meetapparaten, versterkers en versterkersinstallaties.

Bij het oprichten van een afzonderlijke Telecommunicatie-afdeling werd de fabriecage van meetapparaten hierin opgenomen. Aan de heer Huysman werd toen gevraagd de verdere uitbouw van deze fabriecagegroep op zich te nemen. In de loop van de laatste jaren is deze groep uitgebreid tot een afdeling Eindmontage, waar niet alleen meetapparaten worden gefabriecerd, maar waar bovendien voedingsapparaten, tellers, zend-ontvangers voor de scheepvaart en last but not least ook de zend-ontvangers voor de Starfighter worden samengesteld.

Door de grote behoefte aan monteurs heeft de heer Huysman zich het laatste halfjaar naast alle fabriecagebestimmelingen ook nog beziggehouden met de opleiding van aankomende monteurs. Door zijn technische kennis en bedrijfservaring, gekoppeld aan geduld en een uitnemend gevoel voor instructie, is deze opleiding zeer vruchtbaar verlopen. Voor geheel Van der Heem stelt de heer Huysman zijn gaven ter beschikking als examinator bij de onscholingscursussen voor metaalbewerker.

Wij hopen dat de Telco en geheel Van der Heem nog jarenlang van zijn kennis en kunde gebruik zal mogen maken.

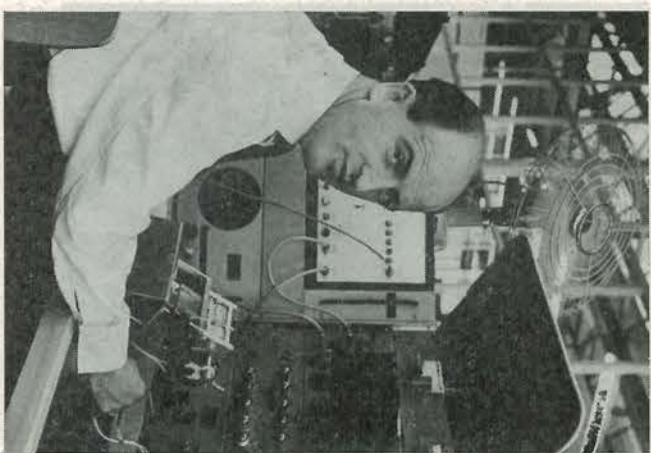
Ir L. W. van Es.

De huldiging van de jubilaris in het bedrijf zal donderdag 12 september a.s. plaatsvinden in de kantine van de kastentafabriek.

ALS IK EEN HOED HAD ...

... zou ik hem in de lucht gooien en een indianenkreet slaken. In die stemming was jubilaris M. Zuydwijk gebracht door de viering van zijn jubileum, 25 jaar bij Van der Heem.

Het was een bijzondere viering. Allereerst was de jubilaris de jongste in leeftijd die 25 jaar bij Van der Heem werkte. Dit memorieerde de heer F. de Harog, directeur, die — ook in afwijking van de gewoonte — niet bij de jubilaris thuis een bezoek bracht, maar op de huldiging door het personeel het eerst het woord voerde. Onopvallend heeft de heer Zuydwijk zijn werk als inkoper gedaan, maar hij bereikte veel, niet alleen bij de leveranciers, ook in onze organisatie.

De heer M. van Dongen, die het afgelopen van kantalliezers op de TV-Monday Den Haag tot taak heeft, is donderdag 12 september 1963 12½ jaar bij ons werkzaam. Proficiaal.

Gefeliciteerd!

HUWELIJK.
Den Haag: H. E. R. de Boer, Constructiehoofd EHT, met mef. F. de Zwart, Inkoop, d.d. 29-3-1963.

Sneek: K. Visser met mef. A. Westerhof, d.d. 29-3-1963.

GEBOREN.
Den Haag: Cornelia Christina, dochter van I. P. Jantze, Kostprijsadministratie, d.d. 21-9-1963.

Sneek: Johannes, zoon van J. A. van der Schuit, d.d. 18-1963; Peter, zoon van E. Moedl, d.d. 10-8-1963.

De heer J. H. Staal, de lay-out man van het VDH-tje en werkzaam op de afdeling Personeelszaken Den Haag, mag er zelf voor zorgen dat hij vanwege zijn 12½-jarig dienstverband in ons blad komt te staan. Donderdag 12 september is het feest. Onze gelukwensen.

Maandag 12 september a.s. is het 12½ jaar geleden dat de heer D. van der Elst in onze dienst trad. Hij heeft thans de functie van proficiënt in de Gereedschapmakerij Den Haag. Gefeliciteerd met uw jubileum.

Hartelijk dank!

Langs deze weg wil ik, mede namens mijn vrouw, directie, chefs, bazen en collega's hartelijk dank zeggen voor de cadeaus en bijken van belangstelling, ondervonden bij mijn huwelijk.

Mede namens mijn vrouw dank ik mijn collega's en chefs voor de spontane belangstelling, die wij hebben ondervonden bij ons 12½-jarig huwelijksfeest. In het bijzonder onze dank voor het prachtige geschenk en de bloemen die wij hebben ontvangen.

- G. Iemans, Keulsekade Utrecht, voor de prachtige bloemen en het mooie fruit, dat ik tijdens mijn ziekte mocht ontvangen.
- J. van den Ende, Spuiterij.
- J. Wolffert, Speelentlabriecage.
- Directie, chef en collega's beting ik mijn hartelijke dank voor hun attenties bij de viering van mijn jubileum.
- Hierbij beting ik mijn hartelijke dank voor de mooie cadeaus en de belangstelling bij mijn 12½-jarig jubileum.
- J. de Jong, Meetapparatenlaboratorium.

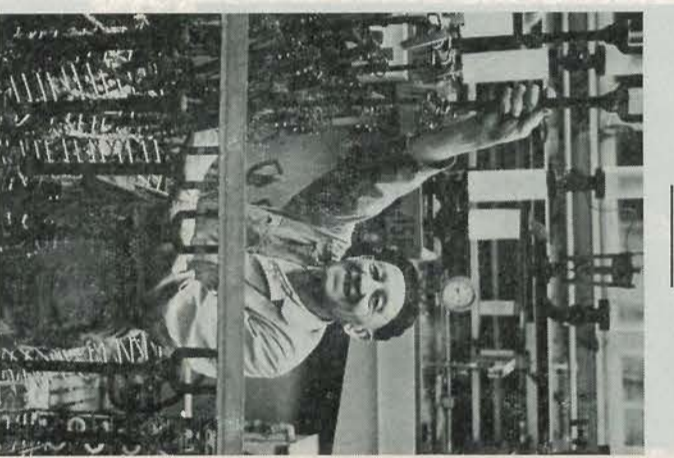
Na hem te hebben toegewens, dat ook het 50-jarig jubileum door hem zou kunnen worden gevierd, bood de heer De Harog de jubilaris enkele geschenken aan.

De chef van de heer Zuydwijk, de heer A. Smit, zei al de 25 jaar zeer genoten te hebben van zijn zonnige humeur en hoopte dit nog lang te kunnen doen. Voor de Ondernemingsraad en namens het personeel sprak de 2e secretaris, de heer J. Haaswijk. De cadeaus van het personeel, een radio en een platenspellet, werden aangehouden door de heer F. Klees.

Geheel van stuk gebracht door de grote belangstelling en de mooie cadeaus bedankte de heer Zuydwijk op gemoeidelijke wijze alle sprekers en gevers. Hij hoopte dat Van der Heem in de komende 25 jaar dezelfde groei mocht ondergaan zoals dat in de afgelopen periode het geval was geweest.

De vele belangstellenden kregen toen de gelegenheid de jubilaris, zijn vrouw en drie dochters geluk te wenssen.

Voorafgaande aan de personeelshuldiging hadden talrijke relaties van de heer Zuydwijk van de gelegenheid gebruikgemaakt de jubilaris de hand te drukken.

Goedgenust verticht de heer J. M. A. Bolleboom zijn werkzaamheden bij het chroom-nikkelbad in de Nabewerking te Den Haag. Donderdag 12 september is hij 12½ jaar in onze dienst, waarmee wij hem van harte gelukwensen.

Hiermede beting wij onze hartelijke dank aan chefs, collega's en comité Ziekentrost voor de betrouwbare belangstelling bij de geboorte van onze dochter Jacqueline.

- C. A. J. v. d. Berg, Kieks.
- E. H. v. d. Berg, Kieks.
- J. van Woudenberg, Radomontage.
- Hiermede zeg ik ook namens mijn vrouw de directe, chef en collega's hartelijk dank voor de mooie cadeaus en de belangstelling ter gelegenheid van ons huwelijk.
- A. L. van der Ven, Gereedschapmakerij.

het V.D.H.-tje

WEEKLIJKS VERSCHIJNEND PERSONEELSORGAAN VAN VAN DER HEEM N.V. EN AANVERWANTE BEDRIJVEN - DEN HAAG, UTRECHT EN SNEEK.

Redacteur
C. SCHREVEL
Nr. 806
13 september 1963

ERRES BANDRECORDER

Naast verscheidene nieuwe typen radio's, televisietoestellen, platenspelers etc. staat in de stand van Stokvis op de Firato een gloednieuwe bandrecorder. Wij geloven stellig, dat hiervoor niet alleen veel belangstelling zal bestaan bij handel en publiek, maar ook van de zijde van het personeel. In het onderstaande vindt u een korte beschrijving van dit nieuwe ERRES-apparaat.

De bandrecorder type BO 604 is een 4-sporen-bandrecorder. Zoals u wellicht bekend zal zijn, worden de te magnetiseren deeltjes van de band door de opnamekop in het ritme van de muziek of spraak gemagnetiseerd. Bij weergave de weer- gavekop het wisselende magnetische veld van de band weer om in een elektrische trilling, die versterkt weer als muziek of spraak door de ingebouwde speaker wordt weergegeven.

De bandrecorder is geschikt om op vier sporen, die parallel aan elkaar op de band komen, muziek of spraak te zetten. De lengte van de band kan dus vier keer benut worden. Bij opname wordt tegelijkertijd het reeds eerder opgenomen geluid gewist.

De bandrecorder BO 604 heeft als belangrijke pluspunt ten opzichte van andere merken in deze prijsklasse de mogelijkheid om op twee snelheden op te nemen. Naast een uitstekende geluidskwaliteit op 9,5 cm/sec. bandsnelheid kan men op 4,75 cm/sec. van de dubbele speelduur profiteren. De geluidskwaliteit is ook dan nog zeer goed te noemen, namelijk 40 tot 8.000 Hz. hetgeen nog altijd veel beter is dan de AM-geluidskwaliteit bij een radio. Bij 4,75 cm/sec. kan men met een 18 cm spoel maar liefst viermaal vier dus 16 uur afspelen. Op deze wijze heeft de gebruiker dus een dubbel profijt van de band.

Als tweede belangrijke punt vermelden wij, dat de recorder een houten, beklede kast heeft, waardoor niet slechts een afdoende bescherming van het binnenwerk, maar ook een zeer klankrijke weergave verzekerd is.

Voorts kan men 18 cm spoelen (het maximale formaat) toepassen. Het deksel kan daarbij toch gesloten worden, waardoor het transport makkelijk gaat en ook een afdoende stofvrije bescherming van de band bij niet gebruik mogelijk is. Ogen-schijnlijk geen opvallend voordeel, maar menige recorder in deze prijsklasse biedt deze eigenschappen niet.

Ook de vormgeving en de praktische wijze, waarop bij voorbeeld de draageugel aangebracht is, zijn het vermelden waard. De bediening — alhoewel gecompliceerder dan bij een radio — zal na even wennen geen problemen geven. De elektrische instellingen i.w. start, terug- of heenspoelen en ook de instelling van de bandsnelheid vindt plaats door middel van draaknoppen. In verband met de beschikbare ruimte moeten wij voor de verdere interessante gegevens in telegramstijl verder gaan.

- Mechanisiermogelijkheid over de ingebouwde versterker tijdens de opname.
- De ingebouwde versterker is ook te gebruiken als grammofoon- of microfoonversterker (de motor en versterker zijn afzonderlijk inschakelbaar).
- Uitstekende geluidskwaliteit 40 tot 15.000 Hz bij 9,5 cm/sec. en 40 tot 8.000 Hz bij 4,75 cm/sec.
- Dynamische microfoon wordt medegeleverd.
- Opname-indicator voor controle van het opname-niveau.
- Blokkering van de opname-toetsen voorkomt foutieve bediening.
- 3-cijferige programma-indicator (voor het gemakkelijk en snel terugvinden van een éénmaal opgenomen spraak- of muziekgedeelte).
- Ruim opbergvak voor de accessoires, waarin tevens zijn ondergebracht de aansluitbussen voor microfoon, pick-up of radio (opname of weergave) en extra luidspreker, waarbij de ingebouwde luidspreker naar wens in- of uitgeschakeld blijft.
- Continue toontregeling.
- Ingebouwde speaker 8 x 13 cm.
- Output 3 watt.
- Buisen: ECC 83, ECL 86, EC 92, EM 87, germaniumdiode en selengeleijkrichter.
- Versterker met gedrukte bedrading.
- Voedingsspanning 220 volt.
- Frequentie-variatie (wow en flutter) minder dan 0,3%.
- Gewicht circa 9 kg.
- Afmetingen: 39 x 28,5 x 16 cm.
- Compleet geleverd met 18 cm spoel en verbindingsnoer.
- Prijs f 398,—

VERDWIJNINGEN en VERSCHIJNINGEN

Een blijspel, overhellend naar de klucht, is bij het publiek nog altijd zeer in trek, evenals de zogenaamde thrillers met betredigde meises en politiemannen met revolvers.

Wanneer deze beide factoren in één stuk worden verenigd is succes welhaast verzekerd.

Een dergelijk stuk zal op woensdag 25 september a.s. worden opgevoerd door de Toneelgroep VDH Den Haag, onder de titel

Verdwijningen en verschijningen

De schrijver zelf noemt dit „een dwaas stuk“, maar als u komt kijken zult u ontdekken, dat deze aanduiding nog veel te zwak is. Wij zouden zeggen: lachen, gieren, brullen.

Wij hopen dat u komt meelachen.

Mag ik ...

... een beetje „misbruik“ maken van mijn redacteurschap door een wat uitgebreider bedankje te publiceren?

U allen, heren directeurs, collega's van personeelszaken en andere afdelingen in alle fabrieken, hebt op uw wijze bijgedragen om deze dag voor mijn vrouw en mij tot een feestdag te maken, waarvoor ik erg dankbaar ben.

De werkelijk vorstelijke cadeaus hebben hier in niet geringe mate toe bijgedragen. Hartelijk dank!

OP DE
F I R A T O

UTRECHTS SOLEX-PUZZELTOCHT 1963

Zaterdag 27 juli was het in Utrecht weer de grote dag voor de jaarlijkse Solexrit, ditmaal in verband met de zich steeds uitbreidende motorisering van het Utrechtse personeel gecombineerd met een auto-, motor- en scooter-puzzeltocht.

De deelnemers waren in twee groepen verdeeld:

- a. Solexen en bromfietzen; start om 10.30 uur;
- b. Auto's, motoren en scooters; start om 11.30 uur.

Ongeveer 70 deelnemers kwamen het fabrieksterrein van de Keulsekade oprijten, allen met de beste voornemens bezield. Zelfs deelnemers uit Zeist, Soesterberg, Bilthoven, Hilversum en Vleuten waren present, waaruit blijkt dat onze Solexrit nog niets aan populariteit heeft ingeboekt. Er was een route uitgezet buiten Utrecht, dit keer zonder opgaaf van gemiddelde snelheid maar met een tijdslimiet van 120 minuten voor groep a en 75 minuten voor groep b.

Voor de start kreeg een ieder een uitreksel van het reglement en een verklaring van de eventueel gebruikte afkortingen in de opgave.

fie op tijd, een levensgroot bureau, een fantastische fontein, wat wil men nog meer. Hartelijk dank aan de heer Van Nes van D.E. voor deze service.

Men moest toen de weg vervolgen richting Vleuten, langs „de Hoed", (hoer kan men een hoerderij nu zo'n naam geven) en via een nieuwe binnenweg naar de rand van Vleuten.

Als men vijf en zestig is kan men hier rustig wonen en heerlijk genieten van het pensioen van Van der Heem. Gaat u eens kijken; het is de moeite waard.

Via de stadskern van Vleuten moest men langs een „verbandtrommel" naar het „wite paard" om via een schitterende waterpomp bij Kasteel Haarzuiliens richting Kockingen te rijden. Wij kwamen een goed uur na de start van groep B nog een Borgward uit Hilversum tegen die (voor ons onbegrijpelijk) na enige tijd als het ware in rook opruchtig vswater gingen wij langs Kockingen om via een binnendijk richting Breukelen te rijden. Daar moest men onder meer letten op witte en bruine kippen die in groten getale aanwezig waren.

Na de grote verkeersbrug in Breukelen

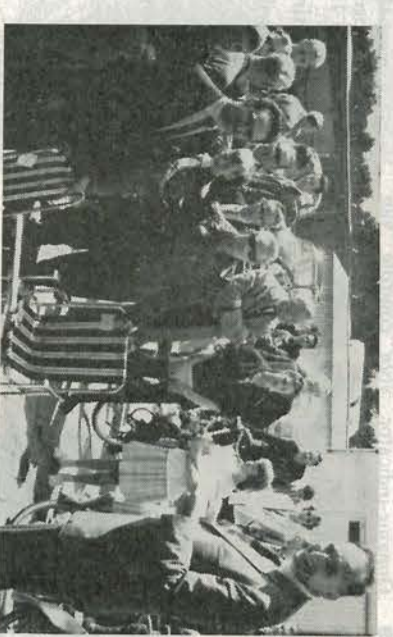

Start van het koppel A. de Groot-v. Bennet; op de rug gezien de heer en mevrouw Keuning.

Degenen die zich niet voldoende op de hoogte hadden gesteld kwamen nog wel eens in moeilijkheden. De rit was voor alle deelnemers dezelfde, zodat de kansen voor een ieder gelijk lagen.

meest men zich melden aan een grote melkfabriek, hegeven door alle rijders gedaan werd. Hieruit bleek overduidelijk dat Van der Heem radio's de reclame van radio Veronica goed welen te ontvangen.

Beide winnaars krijgen door de heer Keuning de eerste prijs aangeboden.

Na een vlotte start van beide groepen was de opdracht bij Rijkswaterstaat rechtsaf te gaan en bij de eerste grote fabriek links een folder te vragen. De meeste deelnemers volgden wel de route, maar voldeden niet aan de opdracht te vragen naar de folder, wat heel wat strafpunten opleverde. De heren De Baar en Klaassen zullen wel blij geweest zijn met hun uitzonderlijke controlepost: een natje en een roker-

Controleur van Nijendael zat achter een groot bureau, waarop radio, melkchocolade etc. etc. Ook hier onze hartelijke dank aan de heer E. de Vries van Sterovita voor zijn medewerking. Via de overbekende, zeer mooie oude Amsterdamsestraatweg was het heerlijk loeren naar Maarssen om via de grote verkeersbrug in de richting van het industrieterrein te rijden; dit industrieterrein was echter alleen te bereiken

via een „prima" weg, waarbij men moeite had om eventueel wandelende nieren goed op hun plaats te houden.

Bij het passeren van de eerste spoorwegaanpak moest men rechts aanhouden en zo kwam men op het voor velen nog onbekende industrieterrein. Via een bepaalde route werd men gedirigeerd naar het Van der Heem terrein om, aldus luidde de opdracht, een pond van der Heem zand mede te brengen (zakjes had men bij de start reeds in ontvangst genomen). Degenen die op dit terrein zand hadden gehaald, hadden de minste strafpunten, wat de hilariteit bij de finish nog verhoogde gezien de verschillende kwaliteiten van het zand; aannemer Romijn zal wel goed af zijn geweest met dit allegaarije. Men moest toen de Reactorweg afrijden naar de Bloemenveling om in de kantine aldaar een suikerzakke te vragen, wat een ieder wel gelukte (heer Van Eyk onze hartelijke dank voor uw medewerking).

Na inspannend werk door de jury kwamen de volgende prijswinnaars uit de bus, die uit handen van de heer Keuning hun prijs in ontvangst konden nemen:

Groep A:

- 1.: Heren Spierenburg (Bloemstraat) en v. d. Horst (ger. mak) met 60 strafpt.
- 2.: Heren Stomp (montage) en v. d. Horst (werkvoorbereiding) 79 strafpt.
- 3.: Heren v. d. Dungen en Monna (beiden ger. mak.) met 118 strafpt.
- 4.: Hr. en mevr. v. d. Lindan (stampert) met 122 strafpt.
- 5.: Heren Adelaar (magazijn) en de Rover (gereedschappenzaak) met 136 strafpt.
- 6.: Heren Lissenberg en Brouwer (montage) met 145 strafpt.
- 7.: Heren Wurms en Montijn (punitaard.) met 168 strafpt.
- 8.: Heren Lammers (ger. mak.) en Kuylen (draaiert) met 178 strafpt.
- 9.: Heren de Groot (Anne) en v. Bennetkom (stampert) met 189 strafpt.
- 10.: Heer Lenssen (ink. goed.) met 190 strafpt.

Groep B:

- 1.: Heren Hardeveld Kleuver (pers. aid.) met hr. v. Zeyst (werkvoorbereiding) 67 strafpt.
- 2.: Mev. v. d. Boogaard en verhoorde met 276 strafpt.
- 3.: Hr. Hendriksma (magazijn K.K.) met 290 strafpt.
- 4.: Hr. Kants (werkvoorbereiding) met verhoorde met 324 strafpt.
- 5.: Heren v. Ooyen sr. en v. Ooyen jr. (K.K.) met 531 strafpt.

Bij groep B bleek een enkeling de tocht tot bijna in Amsterdam te hebben volbracht maar dat stond niet in de opgave. Al met al was het weer een prettige dag. Deelnemers uit alle afdelingen van ons bedrijf waren vertegenwoordigd, hegeven de rivaliteit onderling sportief opvoerde.

Onze dank gaat uit naar de heren controleurs, te weten familie v. d. Wal, heren De Baar, Klaasen, Lenssen sr., Welmers, v. d. Boogaard en Van Nijendael en al degenen die hielpen deze tocht te doen slagen.

Na een hartelijk „wel thuis" beëindigde heer Keuning deze jaarlijkse Solexpuzzelrit.

D. Bottenberg.

„DAMES en HEREN ..."

Voor velen onder u zullen de pro-dukken waarvan u zoijuist hoorde weinig te zeggen hebben. Juist daarom is gezocht naar een mogelijkheid om u toch met de werking van althans enkele ervan op een aardige manier te laten kennismaken.

Dit gedeelte uit de tekst, die onze inzending op de Firato begetelst, zal in de komende dagen vele malen op deze ten- toonstelling te beluisteren zijn. Via een handopname zal van de duizenden bezoekers aandacht worden gewraagd voor ons gedeelte van de Stokvis stand.

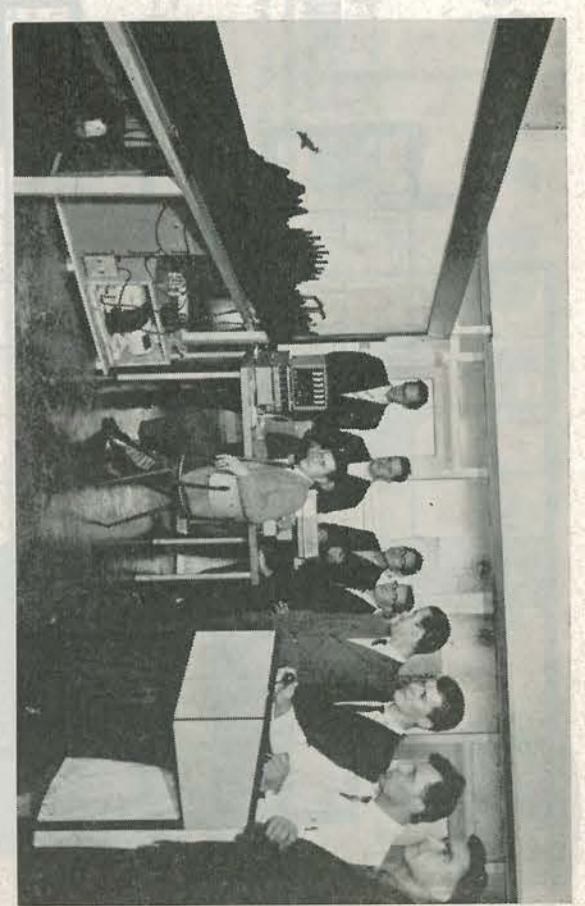
Zoudt u niet eens een keer met behulp van een paar stuurknuppels een Starfighter veilig aan de grond willen zetten?

Dat kani! Op de Firato!

Op een scherm van circa 5 meter lang en 1 meter hoog zijn de contouren van een stad en een vliegveld aangegeven met verkeerslichten, landingsbaan, gebouwe, enz.

Op dit scherm kan vanaf de achterzijde een Starfighter „en profiel" worden geprojecteerd, die dan met behulp van twee hand- les op een bedieningspaneel — één voor de snelheid en één voor de dalingshoek — kan worden bestuurd en aan de grond worden gebracht. De besturing ervan geschiedt geheel langs elektrische en elektronische weg.

Wordt er bij de landingsproedure een ernstige fout gemaakt, bijvoorbeeld door de snelheid te veel te verminderen of door het vliegtuig de verkeerslichten of een ander obstakel te laten raken, dan volgt een „crash", waarbij het vliegtuig verdwijnt en een rode gloed de plek van het neerkomen op min of meer realistische wijze aangeeft. Gedurende de landing wordt elektronisch de tijd gemeten. Dit wordt naast het scherm duidelijk zichtbaar gemaakt op een aan de teller gekoppelde cijferindicator. Indien het vliegtuig veilig aan de grond is gezet, ont- vangt de „speler" een kaart als aandenken

waarop met een toepasselijke tekst, de tijd, waarin de landing werd volbracht, ver- meld is.

Als het spel wordt gestart, komt het vliegtuig met een vaste snelheid op een vastgestelde hoogte horizontaal aanvliegen van achter de rand van het scherm. Door manipulatie met de handles „snelheid" en „dalingshoek" kan de snelheid groter of kleiner worden gemaakt en de dalende be- weging worden ingezet. Hiertoe wordt door de snelheidsvertaler, respectievelijk de da- lingshoekvertaler een stuurspanning afgege- ven aan het resolvabledele. Het resolve- ren gedeelte ontbindt de ontvangen gegevens in een verticale en horizontale component, die worden doorgegeven aan de verticale res- pectievelijk horizontale integrator. Aan de snelheidsvertaler is ook een snelheidscon-

trole gekoppeld, welke laatste weer is ver- bonden met de verticale integrator.

Wordt de snelheid zodanig teruggebracht dat deze lager wordt dan de kritische vlieg- snelheid, dan wordt aan de verticale com- ponent een zodanig gericht signaal toege- voegd, dat het vliegtuig een snel dalende beweging gaat maken, waarop de onver- middelijke "crash" volgt.

Het spel wordt bij het publiek geïntro- ceerd met een verklarend praatje over het hoe en waarom.

Men heeft gezocht naar een blikvanger en men heeft hem gevonden. Uit de samen- werking van een aantal enthousiaste men- sen is binnen onze muren een idee werke- lijkheid geworden. Een idee en een werke- lijkheid, die de belangstelling van alle Firato-bezoekers waard zijn.

SPONTANE HULDE VOOR C. SCHREVEL

Met een hartelijk applaus werden de heer C. Schrevel, zijn vrouw en twee zoonlijes verwelkomd toen zij vrijdag 6 september j.l. de kantine van de Kasteen- fabriek binnentreden, waar een grote scha- re Van der Heemiers de huidige van jubilaris Schrevel wilde meemaken.

De grote belangstelling en de welge- meende woorden van de sprekers maakten dit gedenken van zijn 25-jarig dienstver- band tot een buitengewoon feestelijk sa- menzijn.

Als eerste spreker voerde ir. P. G. Zaaijer namens de directie het woord. Uit hoofd- van zijn betrekking moet de heer Zaaijer met allerlei soorten mensen spreken. Met sommigen gaat hem dat echt niet gemak- kelijk af, verklaarde hij: „er zijn enkele mensen waar ik graag mee praat en daar behoort de heer Schrevel toe. Dit vindt u een oorzaak in een zekere blijmoedigheid en optimisme die van u uitgaan, waar- door de moeilijke problemen die wij zo- nu en dan hebben overkomenlijk toelijken". Ook memorieerde de heer Zaaijer hoe de heer Schrevel tracht de directe veel werk uit handen te nemen en haar tot grote steun is bij de vele onderhandelingen met de werknemersorganisaties. Niemand is zo goed thuis in de warmte van CAO-be- palingen als de heer Schrevel. De heer Zaaijer bood de heer Schrevel een Delts-

blauw bord aan en een gratificatie, terwijl ook een prachtig bloemstuk in de zaal stond opgesteld.

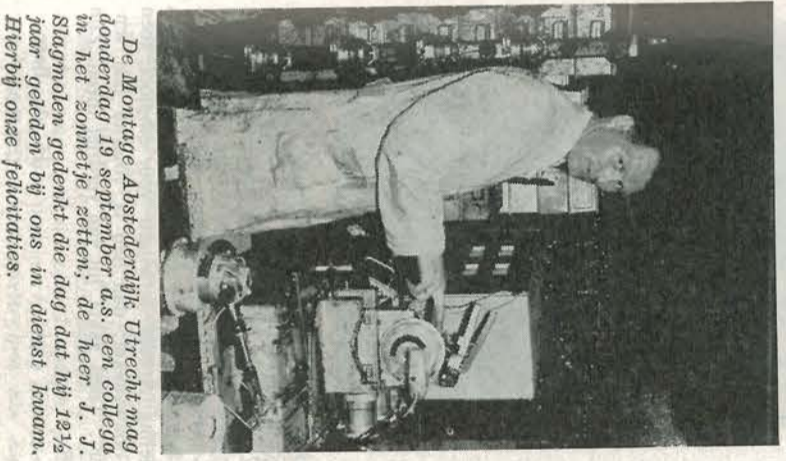
De heer K. J. van Duren, de chef van de heer Schrevel, gaf een overzicht van de groei van het personeelswerk en het aandeel dat de heer Schrevel daarin heeft gehad; ook zijn persoon wist hij zeer nauwkeurig te schilderen.

Namens het personeel sprak de secre- taris van de Centrale Ondernemingsraad, de heer P. ten Pieterik. In commissies en de Ondernemingsraad heeft men veel waarde aan de adviezen die de heer Schre- vel geeft. Hij hoopte dat de heer Schrevel in dezelfde prettige sfeer als adviseur van directie en personeel zou mogen blijven optreden.

De heer Z. J. Koning, collega van de jubilaris, stond achter het spreekgestoelte om met enkele woorden niet een mens aan te prijzen, maar een ding, namelijk een schilderij van Marius de Jongere, dat sa- men met een lectuurboek en cadeau van de cadeaus van het personeel vormden.

Zeer getroffen door het feestelijk gebeu- ten dankte de heer Schrevel voor al het geboden.

Aan de bijeenkomst voor het personeel was een receptie voor relaties voorafge- gaan, waar ook een zeer geïnteresseerde stemming heerste.

De Montage Absterderlijk Utrecht mag donderdag 19 september a.s. een collega in het zonnetje zetten; de heer J. J. Slagmolen gedenkt die dag dat hij 12½ jaar geleden bij ons in dienst kwam. Hierbij onze felicitaties.

ENGELS LEREN IN DE BIOSCOOP

Taalonderricht in andere banen

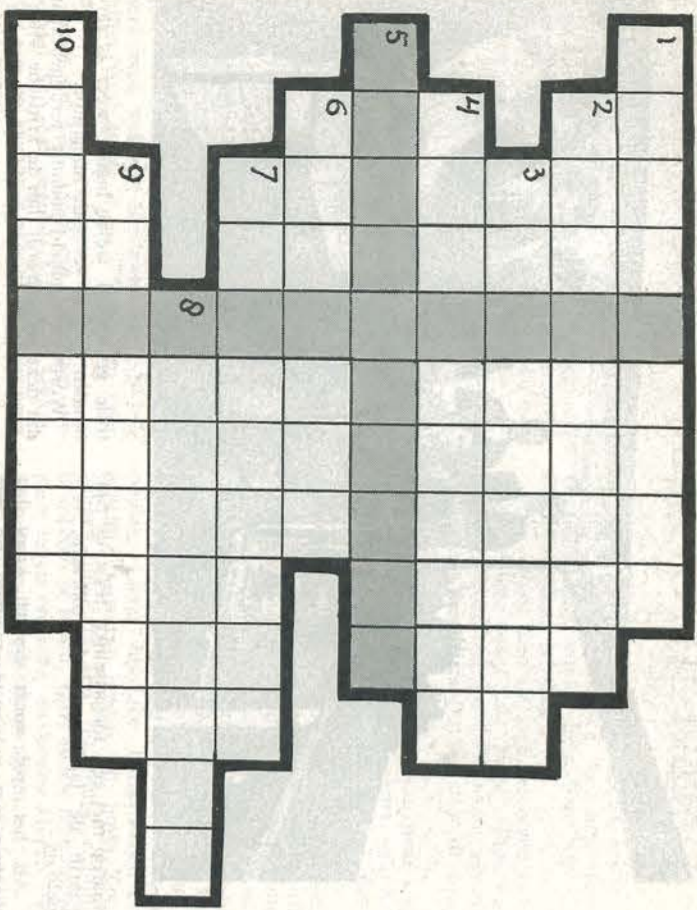
Op vrijdag 27 september a.s., direct na werktijd zal in de filmzaal van ons Ontspanningsgebouw te Den Haag een demonstratie gegeven worden van deze geheel nieuwe methode van talenstudie.

Dit systeem, Audivisio gebeten, onderwijst u de taal terwijl u in de bioscoop de tekst op het scherm ziet verschijnen, terwijl tegelijkertijd deze tekst via de luidspreker in perfecte uitspraak uw oren bereikt. Naast deze training van oog en oor oent u zelf de uitspraak door tijdens de herhaling van de tekst zachties mee te spreken.

Lees geheel nieuws dus, wij zouden zegen: wilt u Engels leren, bezoek dan, zonder enige verplichting, deze demonstraties. Wij weten uit ondervinding, dat het Audivisio-systeem u in staat zal stellen in de kortst mogelijke tijd zoveel mogelijk van de taal te leren, zowel in uitspraak als in geschrift.

Maar... komt u zelf. Ook u zult enthousiast zijn.

H. de Beer.
C.S.O.M.

PUZZEL

In de figuur moeten letters worden ingevuld, zodat er horizontaal 10 woorden ontstaan. De enige klimker, die gebruikt mag worden, is de e. Deze komt 33 keer voor.

De in te vullen woorden hebben de volgende betekenis: 1. iemand, die volkomen op een ander gelijkt; 2. stukken doen loekomen door een deurwaarder; 3. aanwijzen; 4. afstammeling; 5. behoeden; 6. aansluiting geven; 7. opnemen in de Christus-

lijke Kerk; 8. onderwijzers; 9. kruisbes; 10. mei andere wijn vermengd.

Bij juiste invulling staat op de grijze verticale rij hetzelfde woord als op 5 horizontaal.

Oplossingen moeten uiterlijk woensdag 25 september a.s. in het bezit zijn van mevrouw Hartstikker, redactie VDH-tje.

De volgende prijzen zijn beschikbaar: 1e prijs f 15,—, 2e prijs f 10,—, 3e prijs f 7,50, 4e, 5e en 6e prijs f 5,—.

Nr. 108

Gefeliciteerd!

HUIVRELIJKEN
Den Haag: Meijtrouw A. Maan, Transistorfabriek, met de heer M. de Jager, d.d. 6-9-1963; D. A. Moolhuysen, Telecommunicatie-laboratorium, met mej. J. H. Grobhen, d.d. 6-9-1963.

Utrecht: B. Nibourg, Montage Abspederijk, met mej. F. Emmers, d.d. 3-7-1963; B. IJl-pauly, Montage Abspederijk, met mej. P. D. Bruthinga, d.d. 13-9-1963; mej. M. Stikvoort, Montage Abspederijk, met de heer H. Borra, d.d. 16-9-1963; D. Bellard, Huisvesting, met mej. L. Volbede, d.d. 24-9-1963; J. V. d. Zijden, Technisch bureau, met mej. N. de Jong, d.d. 5-9-1963.

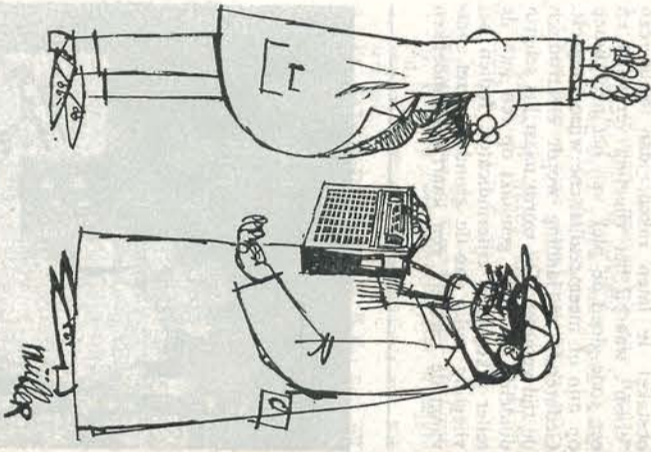
Den Haag: Ronald, zoon van W. C. M. van Duyne, Eindmontage T.C., d.d. 28-8-1963; Giok Lan, zoon van T. K. Oei, Radiolaboratorium, d.d. 29-8-1963.

GEBOREN

Den Haag: Ronald, zoon van W. C. M. van Duyne, Eindmontage T.C., d.d. 28-8-1963; Giok Lan, zoon van T. K. Oei, Radiolaboratorium, d.d. 29-8-1963.

SOMBERE VAKANTIE

Toen wij na de fabrieksvakantie op 19 augustus ons magazijn betraden zat hij daar. Zijn gezicht vertrok geen spier toen wij rond hem kwamen staan. Zijn koffers stonden onverschillig rond zijn stoel en op zijn RP 763 prijkte demonstratief een prentbriefkaart uit Heerlenheide, die kennelijk aan prettiger dagen herinnerde. Hij zwoeg. Bedenklijk keken wij naar de hallege fles, die op een tafeltje naast hem stond. Zijn gezicht verted niets van die intense blijdschap, die zo kenmerkend is voor de eerste werkdag na de vakantie. Juist wilden wij hem naar afdeling Arbeid verwijzen voor emplooi, toen het ons toeleek, dat hij bitter zei: „Ik word bouwvakker; dan heb ik volgend jaar tenminste in mijn vakantie ook eens mooi weer”. Toen zakte hij van verdriet ineen. Zijn onderdelen hebben we toen maar opgeborgen.

(Uit 'Pret in Prent', uitgave van R. S. Stokvis & Zonen N.V.).

het V.D.H.-tje

VANDER HEEM

Redacteur
C. SCHREVEL
Nr. 807
20 september 1963

WEKELIJKS VERSCHIJNEND PERSONEELSORGaan VAN VAN DER HEEM N.V. EN AANVERWANTE BEDRIJVEN - DEN HAAG, UTRECHT EN SNEEK.

HONDERD JAAR FORD

20 juli 1963 was het honderd jaar geleden, dat Henry Ford werd geboren. Dit is voor de redactie van het VDH-tje aanleiding aan dit feit enige aandacht te schenken. Immers zoals eens de heeren Van der Heem bezeten waren van de gedachte het in het begin stadium verkerende medium radio door vereenvoudiging en serie-fabricage als radio-apparaat ook onder het bereik van de minder draagkrachtigen te brengen, zo was eens Henry Ford bezield van de pioniersgeest om het hele Amerikaanse volk in staat te stellen in een auto te rijden.

„Wanneer men de welstand als norm wil vaststellen, dan moet men enerzijds de arbeidstijd en de prijs verlagen, anderzijds de produktie en de lonen verhogen”.

Zo luidde de grondstelling die Henry Ford als leidende gedachte gebruikte.

1863 een belangrijk jaar.

1863 was in vele opzichten een belangrijk jaar als we weten dat Jules Verne zijn beroemde fantasie: „De reis naar de maan” schreef en dat Amerika's president Abraham Lincoln de slavernij in de zuidelijke staten afschafte.

Van latere betekenis was nog een belangrijk feit. Op 20 juli 1863 werd op een boerderij bij Dearborn, in de Staat Michigan, Henry Ford geboren, de man die zich later voornam iedere Amerikaanse arbeider een eigen auto te verschaffen.

Henry Ford zou blijken een zelf-made man te zijn. Op zijn 15e jaar had hij genoeg van alle scholen maar een opvallende voorliefde voor mechanische constructies. Al jong reparaarde hij klokken en horloges van zijn vrienden. Maar voor alles interesseerde hem alle pogingen tot het maken van een automobiel. De eerste (nu lachwekkende) automobiel van Henry Ford, was, behalve de mechanische overbrengingsorganen en de motor, uit hout geconstrueerd, compleet met fietswielen en rubberbanden. Het verschijsen hiervan in de straten van Detroit baarde veel opzien.

Oprichting Ford Motor Comp.

Op 16 juni 1903 richtte Henry Ford met 11 deelgenoten en een kapitaal van 28.000 dollar de Ford Motor Company op. 12 jaar na de oprichting (1915) had de onderneming reeds 1 miljoen automobielen gemaakt, terwijl in 1913 de grote opgang kwam en de fabrieksbezetting alleen in de Highland Park Fabriek 16000 man bedroeg. Ford was uitgegaan van één bepaald model auto, de bij anderen onder nóg altijd beroemde T-Ford.

T-Ford.

Behalve dat kleine verbeteringen werden aangebracht werd dit model aangehouden en voor steeds lagere prijs gemaakt. Ford was dan ook in staat deze eenvoudige, maar betrouwbare auto zo laag in prijs te brengen dat zij eigen arbeiders zijn beste klanten waren.

Ford hield er een eigen economie op na die hij het „Loommodel” noemde. Het kwam hierop neer, dat hij de lonen van zijn arbeiders van 2 tot 5, later tot 6 dollars per dag verhoogde en daarmee de koopkracht van zijn eigen arbeiders, maar ook die van de leveranciers van die arbeiders, verhoogde.

19 jaar lang hetzelfde model.

De man die zich in het hoofd had gezet geheel Amerika in een auto te laten rijden, had negentien jaar lang kans gezien hetzelfde model, met kleine wijzigingen en voor lage prijs aan de man te brengen.

Maar spoedig na 1927 moest „Blikken Lizzy” zoals de Amerikanen de T-Ford hadden gedoopt, het veld ruimen; het punt bleef verlangde mooier en sterkere wagens. Good-bye, Lizzy!

60 miljoen.

Als in januari 1963 de Ford Motor Company zijn 60 miljoenste wagen, een Ford Mercury uitbrengt, een „super-sex-boom” van de Amerikaanse automobiel-industrie, dan denken we toch daarbij aan Henry Ford, die eens dit nu machtige bedrijf sichte.

In 1903 opgericht, met een aanvankskapitaal van 28000 dollar, was in 1926 de Ford Motor Company één van de reuzen van de Amerikaanse industrie, die in dat jaar 100 miljoen dollar als loon uitbetaalde en een automobiel fabriceerde die per kilogram gewicht minder dan een biestuk kostte!

Hoewel Henry Ford een zeldzaam mensel was van zelfloofzucht en ongebreidelde pioniersgeest, herkent Amerika in hem de man die in de twintigste jaren door de honderden miljoenen paardkrachten, voor goederen en diensten beschikbaar, de economische ontwikkeling van de Verenigde Staten een grote stoot omhoog gaf.

Hartelijk dank!

Voort de vele beufljen van hartelijkheid, die welgemeende afscheidsworpen en de moole katerans wil ik mede namens mijn vrouw en kinderen u allen nogmaals dank zeggen. Het was voor ons een bijzonder mooie dag, die wij niet licht zullen vergeten.

C. P. van Werkum.

Langs deze weg dank ik direkte, chefs, bazen en collega's van de fabriekten Maarweg en Utrecht, voor de belangstelling en de geschenken, die ik ter gelegenheid van mijn 12 1/2-jarig jubileum mocht ontvangen.

J. H. Leydekers-fischer.

„Ga jij nu eens met leke-ogen de Firato bekijken.“

Zo luidde de opdracht die ik vorige week kreeg. En dus ben ik vrijdag 13 september Amsterdamwaarts getrokken. Ik heb de Firato bekeken en zal proberen in de volgende regels een indruk van deze tentoonstelling te geven. U zult dan zelf de beslissing moeten nemen of u het komende weekend, hetzij zaterdag, hetzij zondag, wilt besteden om in mijn voetspoor te treden. Zegt u ja, dan kunt u tegen betaling van f 2,— (kinderen tot 14 jaar en militairen half geld) zonder tijdslimiet rondwaaieren door de sprookjeswereld van de elektronica. Dat 'zonder tijdslimiet' is natuurlijk maar betrekkelijk; morgen kunt u er van 10—17 uur en van 19—22.30 uur terecht, zondag van 10—18 uur.

Maar laat ik terugkeren naar vrijdag de 13de. Was het wat overmoedig om op deze dag en datum de 13e Firato te bezoeken? Misschien wel; de overmoed is in ieder geval niet gestraft.

Ruim voor de openingstijd aangekomen, ben ik genootzaakt nog wat rond te wandelen op het grote Europeplein voor

loos wijsje om daarmee voor ons de tijd te doden. Dan is het 10 uur. Een portier, bewust van zijn macht, zwaait de toegangsdeuren open en een voor een komen wij oog in oog te staan met de man in de cassa. Omdat men ons kennelijk niet helemaal vertrouwt, moeten wij 2 meter verder aan een andere functionaris weer een voor een bewijzen dat wij echt ons offer hebben gebracht; maar dan staat niets en niemand ons meer in de weg.

De grote tentoonstellingshal is nog vrij leeg. Er zit nog weinig sfeer in, zo op het eerste uur van de eerste dag.

Een leek gaat dwalend door de techniek, maar misschien juist daarom meer dan een technicus genietend van vondsten in opbouw en samenstelling van stands. Het is misschien wat scherp gesteld, maar ik zou bijna durven beweren, dat zelfs zonder al die duizenden, tienduizenden produkten een

OP DE FIRATO

bezoek aan de RAI alleen maar gevuld met stands al de moeite waard zou zijn.

Televisietoestellen en radio's, bandrecorders en hammondorgels, grammofoons en platenspelers dringen zich op aan mijn ogen, die dwalen door deze immens verzameling van opgeroepen, bedwongen en door mensenhand geleide krachten.

Bij een hammondorgel staat een standhouder nog wat onbezield de kwaliteit van zijn produkt aan te prijzen voor een publiek, bestaande uit één bootsman. Zelfs zijn argument dat dit orgel zo nodig mee aan boord kan worden genomen, vernag de aandacht van de toehoorder niet volledig te boeien. Die is en blijft gericht op een van de assistentes van de firma er-naast. Misschien zal hij ooit nog wel eens wat mee aan boord nemen, maar volgens mij nooit een hammondorgel.

Op alle ingeschakelde TV-apparaten verschijnt de heer Schitterhelm om met een blik van „Big brother is watching you“ van de geïmproviseerde TV-studio uit de officiële opening te verrichten. Niemand wordt er stil van. Iedereen staat hier op de startstroep van een Marathon van 10 dagen om de gunst van handel en publiek te verworven.

De geïmproviseerde TV-studio is ingericht in een hal, naast de tentoonstellingsruimte. Regelmatig worden er uitzendingen verzorgd, die voor iedere bezoeker gratis toegankelijk zijn.

Langzaam slenter ik via Siemens en Grundig, Telefunken en Philips naar het gedeelte van de ruimte waar PTT, Landmacht en Luchtmacht en Marine actie de presence geven. Verkeerslamps, linktracé, verbindingsmateriaal, het zijn allemaal objecten die meer dan mijn vluchtige aandacht waard zijn. Maar de tijd dringt. Het VDH-tje van de 20ste wacht op kopij!

De snelheid waarmee ik de stand van de Landmacht passeer is echter nog niet te hoog om een glimp van de Blue Diamonds op te vangen, die als sergeant verbindingsdienst druk doende zijn.

Dan loop ik weer terug naar de uitgang. Links hiervan immers heb ik bij het binnemen al de inzending van Stokvis zien staan met onze produkten, trots de naam Van der Heem of ERRES dragend. Het is er nog rustig. Ook hier voel je wat ge-

spannen onzekerheid: hoe zal het gaan?

Verwacht van mij geen kritische beoordeling van produkten en opzet van de hele inzending. Maar ik zou wel iedereen die bij Van der Heem werkt willen adviseren: Ga als het even kan kijken. Want hoe u ook tegenover uw werk staat, zelfs hoe u tegenover ons bedrijf staat, in meer of mindere mate zult u een stukje gerechvaardigde trots mee naar huis nemen, omdat u op welke manier dan ook een stuk van uw eigen werk terugziet.

mn.

Vrijdag 27 september a.s. is het 12½ jaar geleden dat de heer A. J. de Craen in onze dienst trad. Hij heeft thans de zorg voor de gabrukbedradingen die op de afdeling Radiomontage worden gemaakt. Wij feliciteren hem met zijn jubileum.

KAARTEN TONEEL

De Haagse toneelclub heeft zich erg ingespannen u woensdag 25 september a.s. een gezellige avond te bezorgen. Kaarten hiervoor zijn maandag 23 september gedurende de pauzes in de beide kamines verkrijgbaar.

De heren Weldam en Pel jubileerden

Woensdag 11 en donderdag 12 september j.l. heerste er een feeststemming in het Utrechtse bedrijf aan de Keulsekade, aangezien twee werknemers daar hun 25-jarig dienstverband herdachten.

De heer Weldam, vergezeld van zijn echtgenote en kinderen, werd ontvangen in de kantine van de Keulsekade. Achterenvolgens schilderden de heren ir. J. Keuning, bedrijfsleider, K. J. van Duren, chef Personeelszaken, H. J. van Ooijen, chef van de afdeling Techniek, en G. H. van Beek, Ondernemingsraad Utrecht, de verdiensten van

Timus Weldam, die reeds op veertienjarige leeftijd als monteur in de toenmalige LEKO zijn intrede deed.

Uit de toespraken bleek duidelijk, dat

UIT DE NIEUWE WERELD

In een groot aantal muzikstukken is het land van herkomst duidelijk te horen. Veel kan bijna zonder twijfel worden herkend aan karakteristieke kenmerken. De Slavische muziek levert wat dat betreft weinig moeilijkheden op; de meeste muzikliefhebbers zijn in staat de muziek van bij voorbeeld Antonin Dvorak direct als „Slavisch“ aan te duiden.

Deze zoon van een herbergier wordt als een belangrijke, zo niet de belangrijkste vertegenwoordiger gezien van de Tsjechische muziek.

Hij studeerde, ondanks de gebruikelijke tegenwerking van zijn ouders, muziek in Praag. Zijn studiegezel verdienende hij als violist in een tweedeaarsorkestje, waarna zijn carrière begon met een baan als organist.

Tevens was hij de „zoveelste“ altist in het Nationaal Theatrorkest te Praag. Juist in de tijd, dat de Tsjechen gewikkeld waren in de strijd, welke muziek nu eigenlijk toonaangevend was voor hun land, lanceerde Dvorak een compositie die sterk de aandacht trok. Het stuk in kwestie, een hymne*) voor koor en orkest, viel niet alleen op door de nationale strekking ervan, doch zeker door de sterke oorspronkelijkheid.

Door nog andere opmerkelijke composities kreeg hij ook naam buiten zijn geboorteland. In de Weense „Neue Freie Presse“ verschenen gunstige beoordelingen en door Praag en Cambridge werden hem ere-doctoraten aangeboden. Naast zijn leraarschap aan het Praagse conservatorium ontving hij een toelage van de staat waardoor hij verder onbezorgd kon studeren en componeren.

Antonin Dvorak onderzocht veel erkenning en van overal kwamen uitnodigingen om orkesten te leiden. Zijn composities boekten veel succes en zijn creativiteit werd steeds op peil gehouden door de rijke volksmuziek van zijn land.

Ook buiten Europa verbreidde zich zijn roem. Dvorak kreeg een benoeming als directeur van The National Conservatory te New York; een post die hij ruim drie jaar vervulde. Nadien werd hij weer leraar aan het Praagse conservatorium en later bovendien directeur hiervan.

Veel van zijn muziek houdt nog altijd repertoire. Zijn Slavische dansen worden geregeld uitgevoerd evenals het Shabat Mater, het celloconcert en het vioolconcert. Voorts enige overtures, het Dumky Trio en het Negerkwartet. Als bekendste werk staat nog altijd bij ieder genoterd zijn vijfde symfonie — „Uit de nieuwe Wereld“. Dit stuk muziek, dat Dvorak in 1893 in Amerika componeerde, is machtig van opzet en rijk aan vorstelen. Het geeft, ondanks de onderdelen, geen klankbeeld van Amerika, doch bevat wel ongewone ritmen van de Amerikaanse volksmuziek. De verwerking van deze ritmen in de melodien is echter geheel en al in zijn eigen stijl geschied. Dvorak schreef hierover eens aan een vriend:

„... ik heb slechts in de geest van de nationale wijzen gecomponeerd“.

Na de genoemde terugkeer uit Amerika, leidde Dvorak nog negen jaar, tot zijn dood in mei 1904, het Tsjechische muziekleven.

*) hymne = lofgezang, meestal monumentaal van karakter. F. G. van der Meulen.

zien de afdeling Personeelszaken in Den Haag op 12 september juist ook een jubilaris had — hadden alleen maar lof over de wijze waarop Pel zijn functies in de afgelopen jaren heeft uitgeoefend; zijn benoeming tot voorman bij de ventilatorenafdeling was de bevestiging van de terverdenheid van zijn superieuren. Zoals hij zijn volkstuin vertoetelt in zijn vrije tijd, zo werden ook zijn „mensen“ door hem behandeld in zijn „werk“.

Namens allen bood de heer A. Reyel hem een prachtige elektrische klok aan. Het geheim bleef lang bewaard, want de achterluitende ventilator-klok verwekte veel hilariteit.

De heer G. C. Schuddebeurs sprak namens de brandweer en bood een „miniatuur“ brandweerauto en een borstelgarnituur aan.

Heer M. Huysman hartelijk gehuldigd

„Ik heb altijd gemeend te moeten kiezen in mijn loopbaan tussen de techniek en het contact met mensen; een combinatie van deze mogelijkheden kon ik mij niet zo gemakkelijk voorstellen. Later, en dat bewijst mijn huidige functie, is het toch zo geworden dat ik mij dagelijks met technisch ingewikkelde problemen mag bezighouden, maar daarnaast en tegelijkertijd veel contacten met mensen onderhoud. Aldus begon de heer M. Huysman zijn bedankspeech bij de viering van zijn 25-jarig dienstverband.

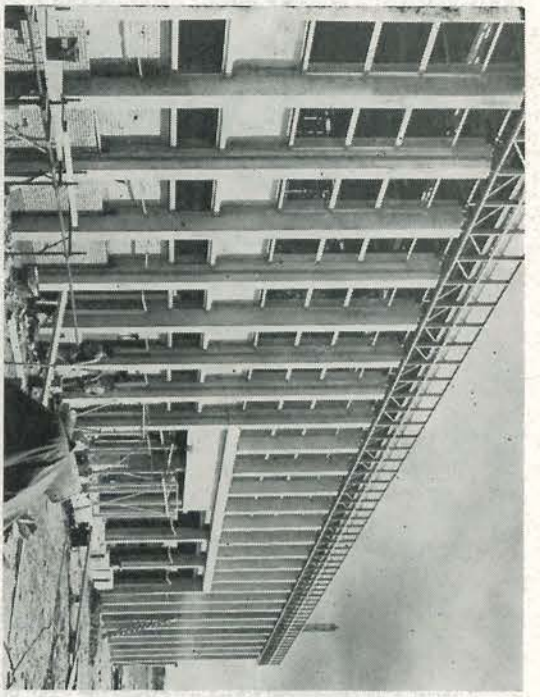
Tevoren was de heer Huysman, die vergezeld was van een damekwartet, zijn vrouw en 3 dochters, in de kantine van de kastenfabriek toegesproken door ir. J. de Meij, bedrijfsleider Telco en de heren K. J. van Duren en P. ten Pieterik.

Sprekers schilderden de loopbaan van de jubilaris, erop wijzend dat hij naast een bekwam technicus ook een warm sociaal-

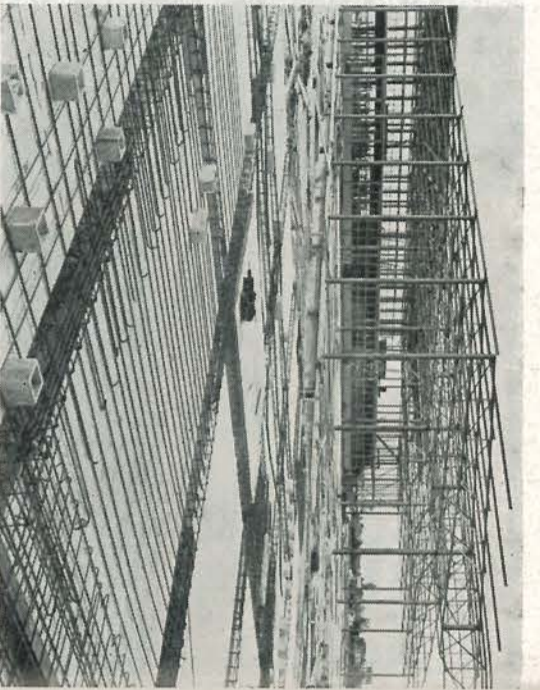
voelend mens is, die in zijn dagelijks werk een reëel en goed contact met zijn collega's en medewerkers tracht te bewerkstelligen.

De rij van sprekers werd gesloten door de heer W. C. M. van Duynre, die niet alleen de heer Huysman feliciteerde, maar namens zijn medewerkers en tal van collega's een drietal fraaie cadeaus aanbood: een polshorloge, een zakboek met gegevens en foto's over alle in Nederland voorkomende vogels (de jubilaris is een groot natuurlijfebber) en een vierkleurenballpoint.

Laatste spreker was de jubilaris zelf die naast zijn schets over zijn loopbaan, zoals wij in het begin van dit stukje schreven, de sprekers en gevers van de prachtige cadeaus dankte voor hun bijdrage aan deze voor hem en zijn gezin zo belangrijke dag.

Ben deel van het twee verdiepingen hoge kantoorgebouw; u ziet de ingang. Links afstaand komt u in de garderobe, op de eerste etage komen de kantine en recreatieruimte.

Ben vlechtwerk van gedegen constructie vormt de basis van de nieuwe bouw.

BOUW IN SNEEK VORDERT GESTADIG

Vlak voor de vakantie van de bouwvakarbeiders heeft u in het VDH-tje kunnen lezen en zien hoe ver het met de nieuwbouw in Sneek stond.

Ondanks het slechte weer daarna is het werk toch flink opgeschoten. Op de foto's kunt u zien dat de schokbetonkolommen en wandelementen van de voorbouw zijn aangebracht, alsook de aluminium raam- en

deurkozijnen, terwijl de metselaars zijn begonnen met het optrekken van de binnen- en buitenmuren. De tussenbouw begint, volgens dezelfde fasen als in het vorige verslag beschreven, boven de werkvloer te

verrijzen. Het staatskelet daarvan is nu geheel afgesield.

Van de achterbouw is de gehele werkvloer gestort; deze moet eerst verhard worden alvorens men de stalen spannen met behulp van de mobiele kraanwagens kan plaatsen.

Intmiddels is men op het achterterrein gestart met het heien van de houten fundamentelementen met betonopzetters (tegen het verrotten) van de portiersloge, dumploods, fietsenstalling, keurwanden om de olietanks, draaihekken en met het aanleggen van de ruim 10 meter brede interne verbindingsweg langs de achtergevel.

Het zal erom spannen of voor de winter het gehele gebouw gasdicht is te krijgen en i keel van de centrale verwarming met zijn radiatoren kan worden geplaatst. Als het gebouw verwarmd kan worden, kan er ook binnen worden doorgetuurd. Dat heuglijke nieuws zult u naar wij hopen voor het begin van het voorseizoen in het VDH-tje kunnen lezen.

P.

Oplossing puzzel 107

Horizontaal: zwenkgras; gort; populier; holdertik; roos; knol; mos; gran; es; amandel; elk; suikerriet; is.

Verticaal: wortelboom; kapokbed; rups; klaver; silene; brem; agave; akolei; rantomkel; rammas; olm; aalbes; aren; klis; ui.

Prijswinnaars

1. (f 15-) M. N. de Wild, UZ687.
2. (f 10-) W. van Wigen, 2633.
3. (f 7,50) W. Jans, 3500.
4. (f 5-) P. A. B. van Strien, 3360.
5. (f 5-) mev. A. Straijman-Verdaasdonk.
6. (f 5-) J. Spanjersberg, 1506.

GESLAAGD VOOR:

het diploma aspirant-VEV: de heren A. Zeilstra, D. Konstapel, S. M. Veenstra, F. Reitsma, H. C. Kleistra, A. Soethorst, G. H. Harder, allen werkzaam in Sneek.

HARTELIJK GEFELICITEERD EN BEDANKT!

HUWELIJKEN.

Den Haag: M. D. A. Groodt, Vrijgave- en Kwaliteitscontrole, met mef. R. Bax, d.d. 30-9-1963; meijlrouw R. A. P. van Kempen, Transitorabrage, met H. D. Beekman, d.d. 19-9-1963.

GEBOREN.

Den Haag: Ellen, dochter van K. W. Smit, Gereedschapruwe, d.d. 30-8-1963; Bart Jan, zoon van Ph. Hanhart, Telecommunicatielaboratorium, d.d. 4-9-1963; Petra Vera Louise, dochter van J. C. J. de Boer, Interhem, d.d. 5-9-1963; Raymond Stephanus, zoon van J. H. H. H. Draaij, d.d. 9-9-1963; Mirjam, dochter van W. J. J. Meyer, Spoelafabriek, d.d. 10-9-1963.

Lege POSTMAPPEN niet opeten Slijp

TERUGZENDEN naar postkamer

Utrecht: Alexandra J., dochter van N. Sultels, Montage Konseleade, d.d. 10-8-1963; Henriette D. L. de Koning, d.d. 18-8-1963; Gerard Leendert, zoon van W. L. Cements, d.d. 25-8-1963; Hildebrand C. zoon van Th. J. Slikkervoort, Montage Absiederijk, d.d. 25-8-1963; Patrick R. zoon van G. H. Wiggers, Draaierij, d.d. 4-9-1963.

Utrecht: Johannes B. Th., zoon van J. Th. Severis, Montage Absiederijk, d.d. 6-9-1963.

Voor de belangstelling die ik van mijn collega's en comité Ziekentrust heb mogen ontvangen, zeg ik hun heel hartelijk dank.

W. H. Turhngs, Codering.

het V.D.H.-tje

Redacteur: C. SCHREVEL
Nr. 808
27 september 1963

VAN DER HEBBEM

WEEKLIJKS VERSCHIJNEND PERSONEELSORGAAN VAN VAN DER HEEM N.V. EN AANVERWANTE BEDRIJVEN - DEN HAAG, UTRECHT EN SNEEK.

HONDERD JAAR ROODE KRUIS

Onder deze titel beloofden wij u voor de fabrieksvakantie, nog iets te zullen vertellen over de belevenissen van een collega, J. W. Hoogstraal. Maarweg, die deel heeft uitgemaakt van de Nederlandse helpingsploeg, bij de internationale ontmoeting in Macolin in Zwitserland. Wel, het klinkt misschien erg vreemd en tegenstrijdig; er valt zo veel over te vertellen maar het is erg moeilijk er iets over te vertellen.

Voor een totaal-indruk is één woord voldoende: grandioos. Om echter die spleetsonden er eerst wat cijferjes op tafel moeten komen om u een indruk te geven wat er aan organisatie al zo nodig moet zijn geweest om alles zo grandioos te laten zijn.

Welnu dan, er waren 36 landen vertegenwoordigd door in totaal 123 afgevaardigden. Hieronder waren 11 „waarnemers“. Dit betekende dus dat 25 landen demonstraties verzorgden. In totaal waren er 38 demonstraties. Op elke demonstratie volgde een discussie waarbij dikwijls weer werd verduidelijkt hoe men in eenzelfde situatie in een ander land pleegt te handelen. Omdat een eis voor deelneming was dat elke deelnemer tenninste Engels of Frans sprak en verstand, werden alle discussies in een van deze talen gevoerd, waarbij drie tolken elkaar afwisselden om al het gesprokene in de andere officiële te gebruiken voertaal te vertalen.

De organisatie van de ontmoeting werd

voorbereid door een comité, bestaande uit drie Fransen, een Duitser, een Engelsman, een Zwitser en een Joegoslavië, aangevuld met twee functionarissen van het Internationale Roode Kruis. Voor de uitvoering was een staf van vier mensen aanwezig, behalve de drie reeds genoemde tolken. De Zwitserse helpingsploeg tenslotte werd ook ingezet ter assistentie bij de uitvoering van de organisatie.

Wat de accommodatie betreft is het moeilijk een betere gelegenheid te vinden dan die waar de ontmoeting werd gehouden. De Rijksopleidingschool voor sportleraren bestaat uit een hoofdgebouw, dat een groot aantal kleine slaapkamers bevat alsmede een grote keuken, eetzaal, conferentiezaal en kantine, en een drielal in de bossen gelegen bijgebouwen met kleine slaappalen en ontspanningslokalen. In alle gebouwen zijn overigens was- en douchegelegenheden en droogkamers aanwezig. Behalve deze toeristruimten zijn er n prachtige openluchtzwembad en een gebouw met sporthallen en kleedkamers. Bij dit laatste gebouw zijn ook sportvelden aanwezig. Hier werden de demonstraties gehouden, als het weer het toeliet op de velden, anders binnen. Zowel het hoofdgebouw als het versatgelegene bijgebouw zijn voorzien van versatgelegene over voldoende parkeerhallen beschikken.

Na aankomst werd elke ploeg zo snel mogelijk geregistreerd en naar de toegewezen logiesruimte gebracht door een van de leden van de Zwitserse ploeg. In deze lo-

Geheel rechts onze werkmeyer J. W. Hoogstraal die in Zwitserland de ontmoeting ter gelegenheid van het 100-jarig bestaan van het Roode Kruis maakte.

giesruimte vond elke deelnemer op zijn bed een keurig uitgevoerde aktemap met alle beschikbare gegevens over de ontmoeting betrekking hadden, zoals programma, deelnemerslijst, gegevens over de omstreken etc. Op alle beschikbare en op de map was het hierbij afgebeelde embleem aangebracht, dat speciaal voor de viering van het 100-jarig bestaan van het Roode Kruis is ontworpen en dat ook voorkomt op de herinneringspenning die aan alle deelnemers aan een van de evenementen werd uitgereikt. Ter illustratie van hoe alles tot in de puntjes was georganiseerd: in de aktemap zaten ook een klachloc en een portlood voor het maken van notities! Voor elke deelnemer was er in zijn map een naamkaartje, in plastic geval en voorzien van een aanduiding welke van de voortalen hij beheerste.

Op het programma stond behalve een aantal lezingen en de demonstraties ook nog een grootscheepse oefening, waaraan door alle deelnemende ploegleden zou worden meegedaan. Deze oefening moest, vanwege de slechte weersomstandigheden, ook al weer in de grote sportthal worden gehouden, waardoor helaas de omstandigheden waaronder hij had moeten plaatsvinden, niet konden worden nageboosd. Als slachtoffers fungeerden de leerlingen van

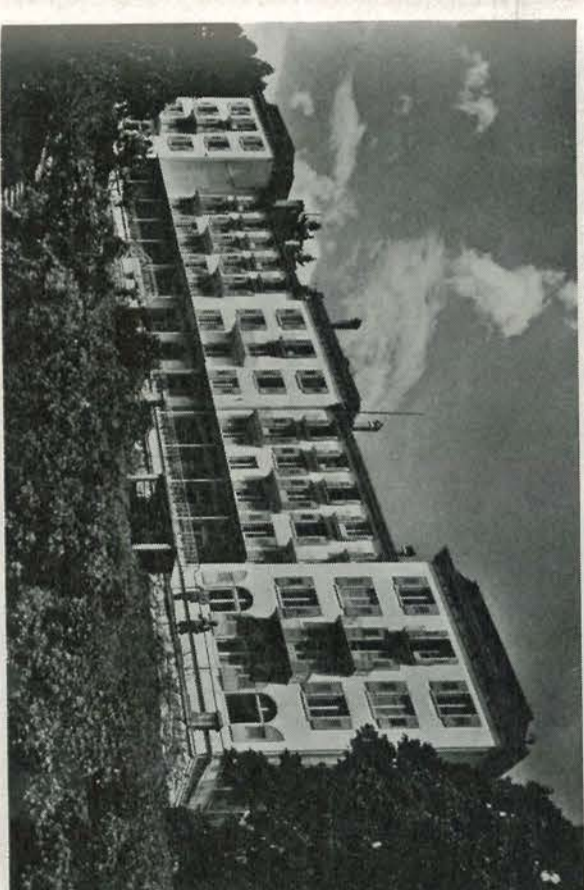
Mijn hartelijke dank aan collega's, chef en Ziekentrust voor de belangstelling die ik tijdens mijn ziekte mocht ontvangen.

Langs deze weg wil ik, mede namens mijn echtgenote en kinderen, de directie chef, Technische Dienst en collega's hartelijk danken voor de prachtige cadeaus, bloemen en gelukwensen, die ik mocht ontvangen ter gelegenheid van mijn 25-jarig jubileum.

H. C. Meljor, T. D. Enschede.

Onze hartelijke dank aan chef, bazen en personeel afdeling Nebeweking en afdeling Arbeid voor de prachtige bloemen en fruitschaal, ons aangeboden ter gelegenheid van ons 50-jarig huwelijksfeest. Onze dank voor uw hartelijk medeleven.

B. Rosseel en echtgenote.

In de rijksopleidingschool voor sportleraren te Macolin kwam men bijeen.

Het vijfduizendste idee

Nog juist vóór de fabrieksvakantie was het vijfduizendste idee een feit. In een groeiend modern bedrijf raken we gewend aan milipalen en recordcijfers. Ze vormen om zo te zeggen de grafiek van het bedrijf. En in dit licht gezien is het toch wel de moeite waard even aandacht te schenken aan het feit, dat er sedert 1942 door de Ideeëncommissie aan de Maanweg al 5000 ideeën zijn behandeld. Dat betekent tevens, dat er door de Ideeëncommissie heel wat werk is verzet; meer dan de buitenstaander zo op het eerste gezicht zou menen.

Als wij onze ideeën in een der bekende bussen hebben laten glijden, rest óns niets anders dan het besluit van de Ideeëncommissie af te wachten. Dat duurt dan wel eens langer dan ons lief is. Wie echter eenmaal de papierwinkel heeft gezien, die rond zo'n idee kan ontstaan, zal onmiddellijk begrijpen waarom en en ander niet steeds op korte termijn kan worden afgehandeld. De heren van de Ideeëncommissie kunnen — dit zal zonder meer duidelijk zijn — onmogelijk op elk terrein deskundig zijn. Het is echter zowel in ons belang als in dat van de onderneming, dat voor- en nadelen van ons idee zo goed mogelijk tegen elkaar worden afgewogen. Er moeten derhalve inlichtingen en gegevens verzameld worden. Technische details moeten worden bekeken. Financiële consequenties worden onder de loep genomen, terwijl uiteraard ook van belang is voor welke tijdsduur zo'n idee van toepassing kan blijven. Pas als al deze adviezen zijn ingekomen, kan de

Ideëncommissie in haar wekelijks vergadering haar conclusie trekken, die dan resulteert in een briefje, waarin men de inzender kort de beslissing mededeelt. Vijfduizend ideeën zijn op deze wijze „door de molen“ gegaan. Nee, het waren niet allemaal behoorlijke ideeën. Maar, wij hoorden eens een minister, sprekende over de Ideeënbus op zijn departement, verklaren: „Die horen er ook bij, want ze bewijzen evenzeer, dat er is gedacht over verbetering van het te verrichten werk“.

Is het de moeite waard om aandacht te schenken aan vijfduizend ideeën? We menen van wel, omdat een bedrijf nog steeds een gemeenschap van mensen is en ideeën slechts kunnen ontspruiten aan breinen van denkende mensen, die er op uit zijn, hun werk te vereenvoudigen en verbeteringen en die daardoor die gemeenschap als vanzelf dienen. De Ideeëncommissie werkt alweer aan de volgende vijfduizend breinbrouwsels. Wat haar betreft mogen dit allemaal behoorlijke zijn. We hebben in dit stukje haar werkwijze beknopt belicht, omdat we meenden, dat zo'n vijfduizendste idee ook voor haar een mijlpaal betekent, temeer, als we bedenken, dat haar leden dit werk verrichten losstaande van de functies die zij in ons bedrijf verrichten. We moesten haar dan ook maar niet een en twintig jaar op het tienduizendste idee laten wachten. Waarmee we maar zeggen willen: de glauven van onze ideeën-bussen zijn breed genoeg voor ieder ei van Columbus.

H. C. J. de Beer.

Wie volgt?

Zoals altijd vinden wij het prettig hieronder weer een opsomming te geven van behoorlijke ideeën, uiteraard vergezeld van onze gelukwensen aan hen die deze beloning ontvingen.

MAANWEG:

J. W. Loris, Inkoop, f 60,—

Voor een partij overcomplete sierplaten zag de heer Loris een mogelijkheid deze alsnog te gebruiken.

L. A. Orth, Productie-ontwikkeling Maanweg, f 40,—

De heer Orth gaf een manier aan waarop stofzuigerbussen goedkoper kunnen worden gepolijst.

J. J. Velman, Radiomontage, f 30,—

Uw voorstel inzake destilleren van tri Heek inderdaad juist.

F. D. G. Molmans, Radiomontage, f 25,—

U voorkwam productiestagnatie door in een bepaalde situatie een andere potentimeter aan te bevelen.

M. Bostelaar, Transformatorfabriecage, f 25,—

U had heel goed gezien dat een bepaalde hoerbaarheid lak nog doelmäßig gebruikt kon worden.

P. van der Deyl, Inkoop, f 25,—

Door uw initiatief zal een bepaald onderdeel goedkoper worden ingekocht.

W. Kinkel, Gereedschapmakerij, f 25,—

Een verbeterde werkwijze bij de constructie van een matris had deze mooie beloning tot gevolg.

W. B. van Kooij, Pakama, f 20,—

Opplakvelen hoeven niet bedrukt te worden. Inderdaad, en dus besparing van drukkosten.

A. Overwater, Intertheem, f 20,—

Verzandt de servicedocumentatie naar het buitenland bij de producten en niet per post, was uw advies.

Meijffrouw W. Steessel, Hoofdhoekhouding, J. W. Plat, Radiomontage en de heer I. J. van de Velde, Transformatorfabriecage, ieder f 15,—

Vervolg pag. 4 kolom 1

1938

1963

J. I. VAN DER HEYDEN

In de jaren 1937 en 1938 maakte onze onderneming een periode van snelle expansie door. De bouw van een nieuwe grote fabriek (voor de nieuwbouwen; het huidige Hoofdgebouw Maanweg) was hiervan het resultaat. Binnen onze toen nog Stortenbekerstrasse muren was het vooral de snelle groei van het aantal medewerkers die opviel.

Zo kwam op 1 oktober 1938 de heer J. I. van der Heyden de ploeg van het Radiolaboratorium Den Haag versterken. Versterken niet alleen door het aantal der daar werkzame personen — waaronder ondergetekende — met één te vermeerderen, maar ook door het meebrengen van een veeljarige ervaring in het bouwen, afregelen en meten van radiooestellen en versterkers. Heel snel was de heer Van der Heyden dan ook ingewerkt en in de laboratoriumkring opgenomen, en werden de discussies soms gekruisd met humoristische opmerkingen die er geen twijfel over lieten dat hij een groot deel van zijn leven in Amsterdam had doorgebracht.

Enkele jaren later leidde een interne taakverdeling ertoe dat de heer Van der Heyden zich specialiseerde op laagfrequentversterkers en verdere audio-apparatuur.

Zijn liefde voor de — klassieke — muziek en zijn scherpe muzikale gehoor kwamen hierbij goed van pas. Toen in 1949 het ontwerpen van geluidsinstallaties en meetapparaten in een afzonderlijk laboratorium werd ondergebracht was het dan ook vanzelfsprekend dat de heer Van der Heyden meeverhuisde. Nu volgt het gebied van geluidsinstallaties en versterkers voor de a.s. jubilaris kwam. Toen in 1956 om diverse zakelijke redenen de versterksector moest omschakelen om in de steeds groeiende behoefte aan meetapparaten te kunnen voorzien, betekende dit voor de heer Van der Heyden een belangrijke wijziging in de aard van zijn werk. Dat hij deze voor hem zeker niet gemakkelijke omschakeling zo voortreffelijk heeft volbracht, mag hier nog wel even apart gememoreerd worden. Dat hij voor velen een vraagstuk is gebleven voor allerlei met geluidswetgeving samenhangende vragen is evenzeer een feit.

Het is ondoenlijk hier een opsomming te geven van de vele ontwerpen die de heer Van der Heyden in de loop van de jaren tot stand heeft gebracht. Daarom slechts een willekeurig voorbeeld, met name een Vc-lage Regulator (Inspanningsstabilisator) voor SHAPF. In de totstandkoming daarvan heeft de heer Van der Heyden een belangrijk aandeel gehad. Een kleine bijzonderheid: door zijn grote kennis van de Engelse taal kon het hierbij behorende handboek meteen in die taal geschreven worden.

Nu onze onderneming wederom snel groeiende is en de behoefte aan speciale meetapparatuur groter is dan ooit, is het goed ons te realiseren hoe belangrijk het is om daarbij op een zo uitgebreide ervaring als die van de a.s. jubilaris te kunnen steunen. Zijn bijzonder degelijke wijze van werken geeft de zekerheid dat alles wat hij aflevert ook in alle opzichten af is.

Het 25-jarig jubileum van de heer Van der Heyden is tevens het 25-jarig jubileum van onze kennismaking en markeert 25 jaren van nauwe samenwerking. Deze was steeds bijzonder prettig en ik wil daarom met een persoonlijk woord eindigen. Gevoegde, deze gelegenheid grijp ik gaarne aan om je te danken voor de prettige verstandhouding gedurende al die jaren. Ik ben ervan overtuigd dat die ook in de toekomst onverminderd zal blijven voortduren. Mijn gelukwensen van ganser harte.

M. A. Vellekoop,
De huidige van de jubilaris vindt maandag 30 september a.s. plaats om 17.20 uur in de kantine van de Kastefabriek Den Haag.

Type-kampioenschappen 1963

De jaarlijkse nationale kraachmeting werd op 21 september j.l. in Houtrust Den Haag gehouden. Van der Heem was vertegenwoordigd door de dames Broekman (Intertheem), Van Frankenhuyzen (Directie-secretariaat) en Spies (Staf fabriecage). Vooruitlopend op ons verslag van de komende week, kunnen we reeds nu mededelen dat zij allen zijn geplaatst, d.w.z. dat zij meer dan 300 aanslagen per minuut hebben gemaakt en niet meer dan een ¼ % fouten typen.

Zaterdag a.s. vindt om 16.00 uur in Houtrust (Ronde) de prijsuitreiking plaats.

Wij hopen dat vele VDH-ers hierbij aanwezig zullen zijn.

Jc. Leutscher.

Vijf werknemers, die de komende week 12½ jaar bij ons werkzaam zijn en erop mogen terugzien, hoe zij 12½ jaar hun krachten aan ons bedrijf hebben gegeven. Het zijn v.l.n.r. (boven) de heren A. W. de Vos, Gereedschapmakerij Utrecht en R. Wassenburg, Meetapparatenlaboratorium Den Haag; (beneden) de heer W. M. Ceulen, Bedrijfsbureau Telco, mevrouw H. M. van Houten-Van Shingeland, Van der Heem Internationaal N.V. en ir. C. Dallemond, Televisielaboratorium, de laatste allen werkzaam te Den Haag. Wij wensen hun een prettige viering toe.

GASTENBOEK

9 oktober: Dircche en een aantal afdelingschefs van de Centrale Kamer van Handelsbevoordening.
23 oktober: pl.m. 40 onderjaarsstudenten van

de Electrotechnische Vereniging te Delft; de gehele dag.
24 oktober: 20 leden van de Nederlandse Vereniging voor Fijnmechanische Techniek te Utrecht; 's middags.

Public Relations

1										
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
10										
11										
12										
13										
14										
15										
16										
17										

Met behulp van de lettergrepen en de omschrijving zullen velen deze puzzel kunnen oplossen.

Lettergrepen:

aan — aan — ar — ar — bil — boer — de — e — fi — gen — groei — he — ho — jan — jas — ke — ken — kraag — laar — le — let — lo — lijk — ma — maan — mal — mer — ming — ne — om — on — ont — oor — pis — re — ren — ren — ri — ring — soof — to — va — vaat — ver — ver — za — zlek.

Omschrijving:

1. bijproduct van b.v. ruwe olie; 2. ze-nuwziek; 3. luister; 4. grote landbouwer; 5. rond broodje (Z-Ned.); 6. in een bepaalde toestand zijn; 7. onredelijk; 8. tegenstelling van verering; 9. wagen op twee hoge wielen; 10. reden (mv.); 11. wijsgeer; 12. aanwas; 13. onduidelijk worden; 14. jas met brede kraag; 15. met beide armen omvatten; 16. handelaar in omroerende goederen; 17. bouwter.

Opglossingen moeten uiterlijk woensdag 9 oktober a.s. in het bezit zijn van mevrouw Hartstikker, redactie VDH-tje. De volgende prijzen zijn beschikbaar: 1e prijs f 15,—, 2e prijs f 10,—, 3e prijs f 7,50, 4e, 5e en 6e prijs f 5,—.

O.R. verkiezingen ENAF

Bij de op 11 september j.l. gehouden Ondernemingsraadverkiezing werd het volgende resultaat bereikt:

- Groep uurtioners en met toezichhoudende weekloners: (enige lijst, kandidaten geselecteerd door de A.N.M.B.)
- 1. B. Rijnburger : 19 stemmen
 - 2. Y. de Jong : 9 stemmen
 - 3. J. Schenderling : 20 stemmen
 - 4. J. Tolboom : 4 stemmen
 - 5. C. A. Groos : 3 stemmen
 - 6. H. N. v. Welzen : 1 stem
 - 7. F. G. van Solingen : 1 stem
- Bianco 9 stemmen; ongeldige stemmen 4, 18 stemgerechtigden gaven te kennen van hun stemrecht geen gebruik te willen maken. Reglementair zullen derhalve de nummers 1 t/m 5 deel uitmaken van de nieuwe O.R.
- Als kandidaten voor de twee plaatsen voor de groep maandoners werd een lijst met 2 vrije kandidaten ontvangen. Voor deze groep was derhalve geen verkiezing nodig. Namens deze groep zullen in de nieuwe O.R. de heren C. Evers en H. Beersma zitting hebben.

UTRECHT:
A. van der Tol, Gereedschapmakerij, f 130.—
 Met betrekking tot het slijpen en frezen stuurde de heer Van der Tol 3 ideeën in, die tezamen het aanzienlijke bedrag van f 130.— opleverde.

W. B. Bakker, Montage K.K., f 45.—
 Een bewerking aan de SZ 54 met een luchtpompschroefdraaier leverde een belangrijke besparing op.

E. C. Overbeek, Draaierij, f 35.—
 De heer Overbeek was van mening dat de heen- en weertgaande beweging van een draaibank op nog andere wijze te benutten was en terecht.

H. F. van Asperdt, Gereedschapmakerij, f 20.—
 De heer van Asperdt stuurde een voorstel over het gebruik van betels in, dat f 20.— waard bleek te zijn.

H. M. Frerichs, Montage K.K., f 20.—
 De veranderde werkwijze bij het vastzetten van wormhuis VT 41 leidde tot een mooie beloning.

W. F. Bouhuys, Montage K.K., en W. Oostendorp, Montage K.K., ieder f 10.—

VERVOLG VAN PAG. 1

een schoolklas uit het nabijgelegen stadje Bieme. De ploegen werden alle gevormd door helpers en helpers uit verschillende landen, zodanig, dat in één ploeg nooit twee helpers zaten met dezelfde moeder-taal.

De laatste zondag was gereserveerd voor een demonstratie van een medische eenheid van het Zwitserse leger samen met „burger EHBO-ers“ en een vrouwen-afdeling van het Zwitserse Rode Kruis. Hier toonde men de hulpverlening bij een botsing tussen een trein en een autobus op een onbewaakte overweg, waarbij ruim dertig gewonden waren. In twee uur tijd waren alle gewonden, na eerste hulp op de plaats van het ongeval, via een opgezette hospitaal tent, waar alle medische hulp, tot operatieve toe, en alle injecties en bloedtransfusies, waren verleend, afgevoerd, waarbij een ontvangend ziekenhuis de patiënten zo in bed kon stoppen. Het meest spectaculaire was voor de toeschouwers uiteraard het afvoeren van een tweemaal slachtoffers per helikopter. Deze machine werd bestuurd door de beroemde gletscherpiloot Hermann Geiger, die liet zien welke capriolen hij met zijn kleine wendwiel kon maken terwijl daarin de brandcard met het slachtoffer los op een paar bierkranten stond, zonder dat deze brandcard ook maar een centimeter verschuift. En het slachtoffer ondertussen maar vriendelijk naar de toeschouwers wuiven.

Wij hebben u hiermee een indruk willen geven van alles wat, om de jubileum-moeting te doen slagen, aan organisatorisch werk verzet was.

Spreekuren bedrijfsgeneeskundige dienst Maanweg

Zieken- en ongevallen spreekuur.
 Voor hen, die wegens aandoeningen of klachten inzake de gezondheid de bedrijfsarts willen raadplegen, bestaat de mogelijkheid zich te vervoeagen op het ochtendspreekuur, dat iedere dag (uitgezonderd woensdag) van 8.45—9.15 uur in de verbandkamer wordt gehouden.

Degene, die een meermalige behandeling behoeft, zullen door de verpleegster een datum en tijd worden aangewezen, waarop hij of zij zich opnieuw voor behandeling in de verbandkamer kan melden. Aan deze gang van zaken zal strikt de hand gehouden worden.

Zij, die tijdens hun werkzaamheden plotseling klachten krijgen, onwel worden of een ongeval krijgen, kunnen vanzelfsprekend te allen tijde in de verbandkamer terecht. Voor een eventuele nabehandeling zal de verpleegster weer een datum en tijd afspreken.

Bedrijfsgeneeskundig spreekuur

Voor degenen, die klachten hebben, verband houdend met de werkzaamheden, wordt een bedrijfsgeneeskundig spreekuur gehouden, voortlopij op iedere donderdagmorgen.

Zij, die op eigen initiatief, hetzij verwezen door de huisarts, specialist of afdelingschef dit spreekuur wensen te bezoeken, dienen voordien met de verpleegster een afspraak te maken.

Voor de ENAF en Utrecht zal binnenkort een mededeling inzake de spreekuren in het VDH-tje verschijnen.

R. de Wit, bedrijfsarts.

WERKLIJKS VERSCHIJNEND PERSONEELSORGaan VAN VAN DER HEEM N.V. EN AANVERWANTE BEDRIJVEN - DEN HAAG, UTRECHT EN SNEEK.

LEDEN VAN DE ONDERNEMINGSGRADEN TE OEGSTGEEST BIJEEN

het v.d.H.-tje

Redacteur
C. SCHREVEL
 Nr 809
 4 oktober 1963

VANDER HEEM

Een reeds enige tijd bestaand plan de leden van onze Ondernemingsraden een uitgebreidere vorming, bezinning te geven wat hun taak en functie aangaande het ondernemingsraad-werk betreft, is werkelijkheid geworden. Donderdagmiddag 19 september arriveerden de raadsleden van Maanweg, Enaf en Utrecht in huize Metamorfose, een der gebouwen van de Stichting Oud-Poelgeest te Oegstgeest, waar zij tot zaterdagochtend verbleven.

De onvangst door de directeur der Stichting, mr. A. W. Kist, het huis met zijn werkelijk goede outfitage, het zonnige weer, dat alles werkte mee om er zich direct thuis te voelen. Dit vergemakkelijkte het zeer om bij de start van het studieprogramma alle inzet en interesse op te brengen.

Niet minder werd deze interesse gaande gehouden door de beide inleiders. De heer P. Mulder, secretaris van de O.R. Hoogovens, gaf donderdagavond een boeiend geschiedkundig betoog over de groei en ontwikkeling van het ondernemingsraadwerk, veelal getoetst aan de praktijk bij de Hoogovens, hetgeen zijn verhaal veel verve gaf. Dr. J. van Vught Tjissen besprak vrijdagmiddag op duidelijke en heldere wijze de communicatie in het tegenwoordige bedrijf.

Dit werd speciaal toegespijst op de communicatie met de O.R. Zijn onderverdeling: communicatie van de O.R. — personeel communicatie van de O.R. —

Hijfunctionarissen communicatie van de O.R. — directe gaf later in de werkgroepen veel stof tot overdenking en discussie. Er is hard gewerkt in de groepen. Series werd gedacht en gesproken over de te behandelen onderwerpen. Deze kleine groeperingen maakten het mogelijk, dat ieder de kans had aan het woord te komen, zijn eigen visie naar voren te brengen en vooral nauw bij het geheel betrokken te zijn. Het denken werd een denken, dat goed geleid en gestimuleerd werd door de deskundige leiding van mr. Kist.

Het is oprecht te hopen, dat de steier, het enthousiasme en de ijver waarmee in deze studiedagen gewerkt is, niet, zoals mr. Kist in zijn slotwoord sprak, beperkt blijft tot Oud-Poelgeest alleen, maar in de dagelijkse praktijk tot een reëel ideaal wordt. Dit is: een doel waar we samen op gericht zijn en naar toe werken. Aan de verwezenlijking van dit ideaal zal een goed functioneren van de O.R. een grote steen kunnen

De vakanties zijn voorbij ... dus plannen maken voor de volgende vakantie

De ANWB zal u daarbij helpen. Deze bij uitstek daarvoor geschikte instelling zal op woensdag 16 oktober a.s. 's avonds om 8 uur in de kantine Kastentabriek Den Haag een personeelsavond voor ons verzorgen onder het motto:

waarheen met vakantie...

en hoe kan de ANWB u daarbij helpen? Prachtige films en dia's over binnen- en buitenland zullen u waardevolle tips geven voor een volgende vakantie, of een vorige in uw herinnering terugroepen.

Verzuint niet deze avond bij te wonen.

Wie ... ?

Voor de Auditieve-cursus Engels is nog aanmelding mogelijk tot 12 oktober a.s., tel. 544.